

خطبة الباء عربی زاده سیدی

~~خطبة الباء عربی زاده~~
~~سیدی~~ نام کتاب بولغا
بزم کجای زاده بود بر کتاب بولغا

حلیلیہ حقّی وق

144

(خلیلیه حق قدس سره)

(*) (بسم الله الرحمن الرحيم) (*)

اول نعت باری ایلایه لم	صکره مقصود نیسه سوبلیه لم
کنه نه کرجه ایرشمز ادراک	نقدر اولسه ده خرد دراک
یا لکزه عقل دکل کشف دخی	صغیر اول دائره ذاته اخي
اودر اول ذوالجلال والا کرام	بنده در کهیدر جله کرام
چون دیدی فاعلم انه اول شاه	سند دی لا اله الا الله
که محمد دن اولسه تعلیم	مس ایدردی بزی عذاب الیم
جهلدر شول عذاب روحانی	که قبول اینمز اید روح آنی
مکر اوله اوروح روح خبیث	ایده جهل ایله کنه دینی تلویث
یوری اوی شرع رسوله ای یار	تا نصیب اوله منزل اخیار
نظم قرآن ایچنده در معنی	نظمه معنی خوش کور یعنی
ایکسندنده یوری اوقی سبق	صحره آینه وش یوزینه بق
انده تزییه واردخی تشبیه	کرجه یوقدر جناب حقه شبیه

نعت کونی بتلیار آدم	ایده مز معرقه وضع قدم
دیددی لبس کمشله او غنی	سمت تزییه چکدی یعنی سنی
وپردی حکمن وجوب ذاتک	صکره هم رتبه صفاتک
که اودر جله بی سمیع و بصیر	اشدوب کور مسنده بوق تقصیر
سار اوصافی دخی فهم ایده کور	بویکی مسله که بردن کیده کور
ذوالجنساحین اولدجه کشی	اوجه مز مطلبه و بتمز ایشی
بویکی بردن اکلدکسه مراد	ایتمه هر کر بکا سوال ایراد
کلیچک سمت غییدن آواز	مرغ روح رسول ایدوب پرواز
آل و اصحابی قودی مرشد راه	ابتدیلر دعوتی بلا اکراه
صوندیلر بزم صفاده جامی	چکدی کیف رحیق انجاسی
مشرک پاک ایسه کدورتدن	ایچمه کور جامی بد قدرندن
وار ایسه دلده ذره ایمانک	ایتمه انکار فیض عمانک
ایله ارباب قبولی تصدیق	اوله سن خلق ایچنده ناصدیق
ایره تحقیقه عاقبت تقلید	آجلور باب الیه در چو کلید
نسأل الله تعالی بالذات	ان یمن باعظم الالذات
قله الحمد والصلوات علی	مصطفاه وآله الاعلی

بعد ذا بوسهام رازیانک مفرطس و نشانی و باب اللهک ادنای
 کدایان و افقر درویشانی الشیخ اسمعیل حق الایدوسی ثم
 البرسوی ثم الشامی ثم الاسکداری خالصه الله من ان بقول هذا
 دهری و هذه داری بو وجهله نقشبند صهیفة بیان و نکارنده
 خریطة نبیان اولور که یوندن اقدم اخ کیرم خلایق چای
 علم حالده بر رساله جامعه املاسن القا و مطالع سبله ترجیه
 اوقات اید جک بر اثر نافع تحریرین استعدا ایتد کده سرارادت

و جبین اختیار جیب مسامحه به چکمش زیرا مزه آمله
 او آنه قدر نیجه مختصرات و مطولات تخصی الکلمش ابدی کمی
 احکام و شرائع و کمی معارف و حکم و حقایقند که السنه
 مختلفه اوزره جاری و حکمی نظم و نثر امله ساریدر مع هذا
 سن و سال دفاقة الرقاب اولان مابین السنین و السبعینه داخل
 وارکان و جود متزلزل و اجزاء بنسأه هیکل و قوی متخلخل
 اولدیفندن ماعدا مقاسات شدائد دهر دن عالم بمان و وزد
 زبانم صبح و مسا امان یا الله امان اولوب اشارت الهیه موجب نیجه
 برداردن برداره هجرت و بر مقامدن بر مقامه نهضتدن اوراق
 نظامم پریشان و زمام امرم قبضه جبرده کشان پریشان ابدی
 بالآخره دمشق الشامه بر موجب قضای مبرم مدت اقامتم
 تمام و تلویحیات ارواح قدسیه ابله جانب اسکداره شد حرام
 ایتدیگمه مذکور برادرک حقیق الله آمله و جعل الی
 الخیر مثاله صورت طلبی آینه خاطره عکس ایلدی کوردیمکه
 سن عمرم هفتادی گذر ایتکه قریب اولدی و آفتاب روح
 زواله میل ایدوب مغرب فضا به دخوله آرقالیدی (لحرره)
 آه کیم صولسه کرک برک وجود
 برله دوشه کرک هر موجود

کسلوب فیضی بو باغ آخر
 قور بوب قالسه کرک چشمه جود
 بومعنا به بناء بطریق الاختصار وضع قلم اولندی و عباراتی
 ترکی اسهل و ایسر قلندی تا که تکلفدن پری و نعملدن هری
 اولوب مضمونی دائره فهمه داخل و تنفی عامه و خاصه به

شامل اوله و من الله الامداد منه المبدأ و المعاد (لحرره)
 چون دل نشنه بوله فیض الهیدن مدد
 طاشر رکندن چودر یا فطره اواز اکاسد
 فیض اقدسدر قلبدن دایما جاری اولان
 صورت سر از لدر عکس مرآت ابد
 سنکه در یا البحر بر ماهیسن ای دل غرق آب
 باندندر قلزم ذتکده اشبو جرر و مد

فیض عشق و شوقه باغ درونه و برنما
 تا اوله هر کس کلب حاکم نمادن سر و قد
 آدم معنی در حق بو کون ابله سجود
 قلم زاهد عاشقه شیطان و ش هرگز حسد

ایمان * ایمان اصلنده صفت قلبیه اولان تصدیق در که لسان
 ترکیده اینانقی ابله تعبیر اولنور پس اول برافاجک چکر دکی
 و یابدن کبیر که اصلدر اکا اسلام دیمک فروعی اعتبار یله در که
 اعمال صالحه در چونکه اصل بلا فروع و فروع دخی بلا اصل
 اولمز زیرا امور نسبه دندر ایمان دخی بلا اسلام و اسلام دخی
 بلا ایمان وجود بولمز اگرچه مذاهب اهل سنت بودر که ایمان
 مجرد جهنمه خلوده مانع و عذاب ابدی بی دافعدر مع هذا
 ایمان دیمک مؤمن بر شریعت تابع اولغسله در بلکه اصول
 شریعه مخالفت بولنمیچق طاع باشلرنده و اطراف عالمده
 وزمان فترده و انلریله وحدانیت حق معرفت لرندن فائده لنورل
 رحماندن بالآخره شفاعت بولورل و الحکم لله العلی الکبیر (لحرره)
 باقیه ارباب عقول افکارنه آراسته

بیان ایمان و حقایقه
 و فروع

کچسہ کبر من قول ایلہ واللہ حق اراسنہ
 حق تعالیٰ کر عذاب ایدہ و یا عفو ایلہ
 هیچ ممکنی قارشقی بر قارش اور اسنہ
 کفر لہ کیدن جہنمہ مخلد در اید
 کچسہ خط حکمران زائدہ امرنک طغراسنہ
 بوندہ شاه اولور کدای معرفت دارانلہ
 اندہ ذرہ التفات اولن جہان داراسنہ
 سندہ یتش ینک حجابی حقباچدک ایسہ
 ماسوانک باقہ غیری آغبلہ قاراسنہ
 و ایماندہ الفاظ مختلفہ وارد مشهور اولان آمنت باللہ کی
 الی آخرہ کہ اکا ایمان تفصیلی دیرل و بعضیلر ترکی لسانی اوزرہ
 دیدیلر کہ دیلم ایلہ اقرار و قلم ایلہ اعتراف ایلد مکہ اللہ تعالیٰ
 وارد در بدر واجب الوجود در جمیع صفات کمالہ ایلہ موصوفدر
 ذاتندہ و افعالندہ و صفاتندہ شریک و نظیری یوقدر و رسول
 اللہ صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم جانب حقندن ہرنہ کتوردیسہ
 اذعان و قبول ایتدم و یونی قلبی ایلہ تصدیق ایتدی کی
 صباحدہ و اخشامدہ لسانی ایلہ دخی تکرار ایلہ و بعضیلرک
 قولی اوزرینہ دیمک کر کدر کہ آمنت باللہ علی مراد اللہ و آمنت
 بر رسول اللہ علی مراد رسول اللہ و پوتر کعب غیر یلزدن اقوی
 کورینور زیر اللہ تعالیٰ عقل ایلہ و خیالہ بلنمز و رسول اللہ دخی
 یو یلہ در بلکہ کامل بشری بلک حق بلکدن اصعبدر زیر
 حقدہ تنزیہ و خلقدہ تشبیہ غالبدر پس لباس بشریت نورینن
 کچسہ نک حقیقتی نیجہ معلوم اولور بناء علی ہذا النثر وانلرک

امر ایتدکری نسنہ لک کنھنی و تفاصیلنی احاطہ ممکن دکلدر
 ہمان ایوسی انلرک مراد لرینہ حوالہ ایتدکدر شکیم احادیث
 شریفہ بی تصدیق ایدن کچسہ تعین و تخصیص ایتوب
 رسول اللہدن نقدز احادیث صادر اولدیسہ جملہ سنہ ایمان
 کتورددم و قبول ایتدم دیملیدر زیرا اگر تعین اوزرینہ قبول
 ایتسہ متواتر و مشہور اولدیغی صورتندہ بلکہ موضوع اولوب
 اصلی صحیح اولمیان نسنہ بی قبول ایتش اولہ و اگر رد ایتسہ
 صحیحی رد ایتش اولہ یو صورتندہ آثم اولور شکیم متواتری انکار
 ایدن اہل ضلال اولور و یونک نظری انبیا و سائر افراد امتک
 ایمان اوزرینہ موئبلہ حکمدری یعنی انبیانک ایمانلہ انتقالماری
 مقطوعدر غیرک دکل شوقدر وارد در کہ بعض کامل ناس
 حسن خاتمہ ایلہ مبشر اولور و حققرندہ سعادت ازلیہ یازلدیغی
 الہام ایلہ ثبوت یواور و ایمان فی الحقیقہ بر در و زیادہ و نقصان
 قبول ایتمز بر در دیدیکمز بودر کہ ایمانک تعددی متعلقاتی
 حسبیلہ در کہ مبدأ و معاد و یونلرک مشتمل اولدیغی تفاصیلدر
 والا اصلندہ ایمان یالکزن اللہ تعالیٰ بہ در کہ جملہ مؤمن بہ اولنلرہ
 ایمان انک تحتندہ داخلدر زیرا بریم ایمانمز مراد حق اوزرینہ
 اولیحق حقک ایسہ مرادی جمیع متعلقانہ اجالا و تفصیلا
 ایماندر پس ایمان یالکزن بعض متعلقانہ تعلق ایتسہ فی نفس
 الامر ایمان اولماز مثلاً یہود و نصاری اللہ تعالیٰ بر در دیدیلر
 ولکن یواقرارلری مرد و داولدی شول جہندنکہ اللہ تعالیٰ بہ
 ایمان کتورمک کلامنہ دخی ایمانی مستلزمدر جمیع کتب منزلہ
 ایسہ کلامیدر جمیع انبیا و کتب و ملائکہ و قیامت و قضا و قدر

وامثالهم ایمان الله امر ایدر یوز دن بهود ونصاری وامثالک
ایمانلری مقبول اولدی زیراکلام حتی انکار ایتدیلر و بوانکارک
صحت ده الله تعالی بی وجیع انیسایی و کابیری و ملائکه بی
وامثالنی انکار ایتش اولدیلر پس اگر الله تعالی به کابینی
ایمان اولسه اورتادن مطلقا کفر و رتفع اولور و درست اولمق
بعضه کفرکنه کفری مقتضی اولوب بالکلیه ایمان قالمازه
و خلقک بومعنایی ادرا کدن عقللری قاصر اوله انبیایه
وسائرله علی التفصیل ایمان کتورمک تصریح اولندی
و یونده سر وحدته اشارت وارد در که اهلته مع او مدر مثلا
بر کیمه پادشاهه مباحه ایتسه جمیع امرا نه مباحه ایتدیلر
شویله که اگر برینی قبول ایتسه سلطان دخی قبول ایتمش
اولور یا امرا ار اسنده فی الجمله ظلم واریکن قبول ایتک لازم
کلیچک انبیا و خلفائک که شانلری بالکلیه عدلدر نیجه رد
اولنور و بعض انبیایه ایمان کتوروب ختم الانبیایی انکار ایتک
فرعی اقرار واصلی انکاردر که بی فائده در زیر رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم عقل اول اولدینی جهندن ایتده
مخالف قدر یعنی مرتبه علمدن عین خارجیده تجلی نوری و قبض
مقدس ایله ابتدا ظهور ایدن مخلوق نور محمدیدر که کتاب اختراع
و ابداعک دیباجه سیدر سائر ارواح انلرک روح طیبیه لر دن
مستفاددر تنکیم حدیثه کور (انا من الله و المؤمنون من قبض
نوری) عین خارجیده مؤخر کلدکاری ختم و تکمیل باینددر
ظاهر بین اولنلر ایتسه ظاهر اناخره باقوب مقدم کلنلری
تقدیری جهته اندن افضل ظن ایتدیلر و شریعت موسایی

و عیسایی مؤید قیاس ایتدیلر بهود ونصاری کبی ایتدیلر که
تقدمده اعتبار روحانته در که جامعدر تنکیم سلطان اعظم
جمله دن مقدم ایکن الایده جمله دن مؤخر کلور زیرا اول کلن
الایلر انک الاینک صور جزیه سیدر و یوم حشرده دخی
یوم سر عظیم صورت بولسه کر کدر تنکیم قرآن کریمده کلور
(هل ينظرون الا ان يأتيهم الله في ظلل من الغمام) یعنی سموات
سبعک ملائکه سی الای والای بر یوز بنه نزول ایتد کد نصکره
احشام جلیل ایله رب جیلک امری صورتی دخی نزول ایتسه
کر کدر اشته بومعنی سلطان سربدر که سلطان روحدر
و حق تعالی دخی (و نفخت فيه من روحي) پیوروب فیضدن
روحله تعبیر ایلدی و جبریله دخی حامل علم اولدینی جهندن
روح دیدی ارواح کلیه ایتسه تسویه اجسامدن چوق مدت
مقدمدر پس بوندن (ما الفضل الا للقدم) سری ظاهر
اولدی و یوقاریده ایمان زیاده و نقصان قبول ایتدید بکمز
بودر که کرچه اسان شریعتده ایمان مثقالی و ایمان دیناری
وارد در که ذره قدر ایمانی اولان جهنده ایدی قالماز و التون قدر
ایمان و تصدیق اولان اصلا ناره کیرمز و لکن فی الحقیقه ایمان
ذره قدر و التون قدر اولماز زیرا منجری د کلدر جوهر فرددر
پس ذره قدر اولدینی ا کا دال اولاعلمک قلته کوره در
بوصورنده ا کا ایمان ناقص دیرلر زیرا شعبه لری نقصان
اوزرینه در مثلا بر مؤمن اوقاتدن بروقتده ذکر ایتسه که امر
باینددر و یا خود محظور ایدن بر محظورده زجر ایتسه که نهی
قیلند ندر انک دینده یعنی آزدر یعنی ذکر اولنان عمل مرئسی

کرچه دینده انک یقیننه دلالت ایدر والا ذکر ایتمز و یا زجر
 ایلر دی و لکن دلالت ناقصه در که بطریق الجزیه در زیر
 بر کره ذکر ایتمک و یا بر کره زجر ایتمک ایله ایمان کامل اولماز
 و اگر ذکر کثیر ایله ذا کر و عمل یوزندن شعب ایمانی و افر اولایدی
 و هر در او محظور دن هم کندی اجتناب ایدیدی و هم غیری بی
 هر وجهه نهی ایتمکدن خالی اولوب نهی عن المنکر له قیام
 بولایدی بومعنا انک ایمانه دلالتی دلالت کامله اولور دیکه بطریق
 الکلیه در انکیچون اهل الله حرف دال ایله اشارت اولور زرا
 سائر لدن حقه دلالتی اقوی در پس صورت اولی به ایمان ناقص
 مثقالی و صورت ثانی به ایمان کامل دیناری دیدیلر اهل الله
 ایمانی **ک**ی تنکیم ابو یزید بسطامی قدس سره حضرت نری
کورنلر ایمان اولنجه بونک ایمانی کی اولسه دیرلر دی زرا
 لطف و قهر ده حالی برابر ایدی و قلبه اصلا اضطراب کلموب
 عبودیتده قصور ایتمز دی تنکیم نسیمی کلماتده (یت)
 زاهدک بر پارمغن کسک دوزحقدن چار
 کور بو کر چک عاشقی سرو پا صو یارلر اکلر
 محکیم **ک**ه علمای حلب نسیمی بی ملحد و زندیق در دیو
 قتلنه فتوی و پروب در بسین بوزد کلر لده در یسینی او ورنه
 الوب شهر دن طشره **ک**ندی و بزبوشنی قور تاردق
 انلر نیلر لسه ایلسونلر دیدی (لحرره)
 اولدی چون انکار اهل شیهه سرفاسد طمر
 خنجر اغیار دن یار اوسانه قانلر طمر
 نفسنک قانی غصبدن قینابوب باره قیان

آخرته رحمت مولادن آیه اومار
 بعد ذایمان کاملی دینار له تمیل واکانشیه اولدیغنک سری
 بودر که دینار سکملی و کامل العیار اولان التونه دیرلر التون ایسه
 اجساد سبعه نک اعلا سیدر اجساد سبعه دن مر اداسر بدر که
 قور شوندر و حدید در که تیمور در و نحاس در **ک**ه باقر در
 و رصاص در که قلابدر و خار صبتدر که توجدر و فضه در که
 کومشدر و ذهبدر که التوندر و التون جله دن قیمت و خاصیت
 یوزندن اعلا در زرا اونوز الی بیک سنه ده حاصل اولور
 تنکیم کومش انک نصفی اولان اون سکر بیک ییلده وجود
 بولور انکیچون بونلر سائر لدن عز یزدر فغفوری و عود قیاری
 کییکه قرق ییلده درجه کماله ایریشور انسان کییکه انک دخی
 کالی ندر یجیدر انکیچون کاملی زیاده عز یزدر طیراق چنفاق
 ایسه بر کونده حاصل اولغله بر اجه یه در قبل الوقت ادعای کال
 ایده نک حالی بوندن قیاس اولنه که محض عز و زدر و بعد
 الوقت دخی کال انسانی و کال الهی مستعد اولانه مخصوصدر
 تنکیم هر طیراق فغفوری اولماز کر کسه بیک ییل تربیه بولسون
 و هر قان سنک اولماز و هر طاش لعل صورت بولماز و هر
 عورطه دن طاوس جیفمر و هر دکندن کل ایتمز چونکه کاملک
 قلبی صفا و خلوصده زرخالسه بکرز لاجرم التون اعدادندن
 اولور و التون سکملی اولدیغی کی قلب کامل دخی اعتقادات
 حسنه و نبات فاضله و علوم جلیله و تجلیات الهیه نقشار یله
 نقش اولمش و قالی اعمال صالحه شعبه لیله پرزینت قلمشدر
 انکیچون کامله سلطان معنی دیرلر زرا کال خلوصندن سکملی

جاری و نهایت تأثیرند ن امر و امضای مملکت وجود که هر برینه
سازیدر ایمی سی ایل که ایمانک دینار قدر اوله و دیدیلر که
اصل سعادت ایماندر انکیچون ایمانسر هر کیم اولورسه اولسون
شعیدر فاما درجات عالیہ کمال اعمال وقوت معرفتہ موقوفدر
یعنی عمل صالح تقدیر زیاده اولسه چنده اوقدر درجات حاصل
اولور و علم بالله تقدیر دریا کی وسعت بواسطه عالم اکاکوره
مکاشفات و مشاهداتدن بهره بو اور پس هر کیم علم و عملدن
قلیل ایله اکتفا ایدر سه بی همتدر و همتسر مرد دکل زندر
وزن مملکت وجوده پادشاه اولماز و بونده بولدیغی کمالی
بارن دخی بولماز انکیچون کافر آخرتده مخلد فی النار در زیر
دنیاده ایمانی یوقدر و نعمیدن بی نصیبدر اکل و شرب و لباس
و نکاح کی زیر دنیاده مأمور اولدیغی اعمالدن عریاندر
و بوندن فهم اولندیکه جسمک حکمی باشقه و قلب و روحک
حالی دخی باشقه در یعنی هر بری ایچون کار مخصوص واردر
بناء علی هذا مجموعنی جمع ایدن کامل و غیر یسی ناقص بلکه
لاشی در زیر داخل جنت اولدیغی صورته دخی پایه سی
پسدر بورادندر که چنده یوم جمعه ده مشاهده دیدار ایچون
مقام کثیبه دعوت واقع اولدقده هر کس دنیاده سعینه کوره
حرکت ایدر یعنی اگر دنیاده طاعت مساعت ابتدیه
اوراده دخی رؤیتده مسارعت ایدر و نوردن و یا جوهر دن
کرسی و منبر اوزرینده او تورر والا حائسه کوره بر بولور
و مشاهده سی معرفتی قدر اولور بو خود معلومدر که
جمیع کالات ایمان و عمل و معرفت اوزرینده منبذ

بوجهندن

بوجهندن دیمشدر که بر کیمسه نک سلو کی عمل صالح
و تقوی اوزرینده اولسه شیطانیدر و فی المثل (اغزیله
قوش طوتسه دخی ایشی هوادر و نفسا نیدر) (لحرره)
عاشق ایشک حضرت حقک اکر دیدارنه
آج کوزک سعی ایله هرگز قومه ایشک یارنه
وارا یکن پای ارادت طوره منزل آله کور
طاقنک وار چونکه بو بولده امانت یارنه
حقدر رایکی جهانده عاشقه مطلوب اولان
یاره بار اول باقده اشبو عالمک اغیارنه
آلمدی بوی خدا بو باغده دکه مشام
آچلور غنچه سحرده بلبلک یسدارنه
حقیا باب ادبده قوللق ایت شام و سحر
تا که دوش اوله کوزک بو عالمک خنکارنه
بعدذا ایمانده اقرار باللسان حقنده اختلاف ایلدیلر که جمهور
متکلمین وفقها و محدثین حقیقت ایماندن رکندر دیدیلر
شویله که اگر حال اختیارده کلمه ایمانی لسانه کنوروب شهادت
ایتمسه مؤمن اولماز و جمهور محققین دیدیلر که اقرار دنیاده
اجرای احکامه شرط لازمدر یعنی ایمانک حقیقتنده داخل
دکلدر بلکه خارجدر پس اقرار لسانی اولسه یننه و بین الله
مؤمن اولور اکر قلبی تصدیقه راسخ ایهسه اگرچه علامت
ایمان اولماغله حیاتنده اکا افتددا اولماز و ممانده نمازی قلنز
و مقابر مسلمینه قونماز و عشر و زکوة و امثالی آلتز ریش اهل
سنت اولان ابو منصور مازیدی بومذهبی اختیار ایتمشدر

بیان اختلاف اقرار
اللسان

و بومذهب ارباب حقایق مذهبیه موافق و آتی تأیید ایدر
حدیث صحیح وارد در تکمیل مسنده کاور (من مات وعو یعلم انه
لا اله الا الله دخل الجنة) و تنزیله کاور (فاعلم انه لا اله الا الله)
یعنی من مات وهو یشهد دیمدی والاهراظهار شهادت ایدن
اعتقادی اولز سه دخی مؤمن اولق لازم کاور بواسته فرق
ضالهدن مرجئه طائفه سنک مذهبیدر که غلاتی و مفرطلری
اگا ذاهب اولشردر پس قلبده علم و معرفت و اعتقاد لازم
کلدی بوخسه مجرد شهادت لسان کفایت ایتدی شو قدر
وارد که اقرار باللسان ایمان آثم او اور زیرا لسان قلبک
ترجانبدر و هر نسته ظاهر و باطن و اجمال و تفصیل اوزره
دور ایدر تکمیل بر کیمه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمک
اسم شریفلری محمد و خاتم الانبیا اولوب شریعتی باقیه اولدیغنی
بیلسه ایمانی صحیح او اور و عین شهادتده پدرینک اسمی ندر
دینلر و شهادتی مقبوله او اور و لکن پدرینک اسمی عبد الله
و جدینک اسمی عبدالمطلب اولدیغنی بیلسه آثم او اور کرچه
حکام زمان مواد معظمه ده پدری و جدی اسملرندن دخی
احتیاطا سوال ایدرلر و لکن غرابت بونده در که ایمان و اسلامک
پیدلرنده فرق ندر دیو بو لفظله سوال ایلرلر همان ایمان
ندر و اسلام ندر دیو صور مق کر کدر زیرا عوام ناس عرفی
فرق ایتلر و بلکه خواص بیله نیمه امور شرعیه دن ذهول
ایزور کر چه هر مؤمن اوزرینه واجبدر که علم حال اهلی اوله
وامور ضروری شرعیه بی بیله خصوصاً اصوله متعلق اولان
امورده جهل عذر اولماز و مقلدک ایمانی صحیحدر دید کلری

فروعه کوزه در پس اصول شرایعده و نفس تو حیدده نظر
و استدلال لازمدر که ادنی الامر اوردن مؤثره انتقال ایتکدر که
اگا برهان لمی دیرلر مثلاً بر منتهی اغاجی و یا بر سبل عظیمی
کوزوب سبحان الله دینسه تقلیددن قورتاور زیرا سبحان الله
کلمه سنده حق تعالی بی و قدرتی اثبات و ذاتندن عجزی نی
ایتمک وارد در پس استدلال عرفی و میزانی اولق لازم کلدی
زیرا او مقوله استدلالدن امیلر عاجز لدر زنجیلرلر و قوللر
و جاریه لر و سائر عورتلر و امثالی کبی و هر مکلفه صلاة فرض
اولدیغنی کبی قراءت دخی فرضدر و قراءت اولان قرأندر
بناء علی هذا هر مصلی قرأنی غلط او قوسه نماز قتلش اولماز
و برقاری دخی انی یکلش او قوسه ثواب قراءت بولماز بوجهتدن
دیدلر هر کسه لازمدر که لسانی اصلاح ایلده و غلطی
غالب اولان خواجه دن او قومیه تکمیل بو عصرده عورت
خواجه لرنده چوق واقع اولور و ایمان بر اغاجه بکزر که انک
شعبه لری چوقدر و ایمان اول شعبه لرسز ایمان کامل اولماز
تکمیل اغاج ذال و بودا قسمز اولماز بلکه میت کبی او اور که
یارم انساندر زیرا بی روحدر و حی اولوب جاهل اولان دخی
میت کیدر که اصطلاح صوفیه ده اگا نصف صورت دیرلر
یعنی انساندن صورت الهیه اوزرینه اولان اودر که کالات
الهیه ایلده متحقق اوله و انک که قلبی قنبدنر و انده قبض علم
و شهود بو قدر انسان حیوانی در که حیوانات ایلده حشر
اولور بوخسه انسان حقیقی دکل که حیوة طیبه اهلی ایلده حشر
اوله تفکر ایلده که دنیا ده امت داود و عیسا دن علیهما السلام

بعضیاری بمسوخ اولدیله یعنی مایمون و خنزیر صورتته کیردیله
آخرت خود عالم صفیاتدر که هر کس اوراده صفت غالبه سی
اوزرنه محشور اولورلر پس اوراده مایمون و خنزیر اولانه بوراده
انسان دیمکدن نه اولور و هر طائفه به آخرتده اعتقادلرینه
کوره درلودرلو صورتلر ظهور ایتسه کرکدر سعی ایله که
اعتقادک بتون و ایمانک کامل اوله که حق تعالی سکا اکل وجوه
اوزرینه تجلی ایلیه تنکیم انبیایه وکل اولیایه اول وجهله
تجلی ایدر و بو مقام زیاده صرب یردر زیرا خلقک اکثری
سمتدن منحرفدر زیر کماله طالب دکلدر و اهلنه مقارنت ایتزلر
چونکه غیرت اولیه لاجرم بدن دخی سست اولوب عملدن
قالور و اول غیرت حق فهم ایتکدن و آناری مشاهده صحیحه
فلمقندن کلور و آنک که حرام و شبهه دخیابی طاغیر قدر اولمش
و کشافتی حجریت رتبه سنی بولمشدر اکانه اغلاق و حقه باقی
قیوسی بلکه آنک کاری کولمک و اوینامق و اعمی اولمغه سبب
اولان اعمال و احواله دائم تعرض ایلمکدر قال الله تعالی (ومن کان
فی هذه اعمی فهو فی الآخرة اعمی) یعنی معرفه اللهیدن
و مشاهدهدن دنیا ده خالی اولنلر و محجوب بولنلر آخرتده دخی
اوله درزیرا بو موطنده باطن اولان کمال انسانی البته موطن
عقباده ظاهر اولماز شول جهندنکه انسان اول کالی موطننده
تحصیل ایتکده تقصیر ایتشد و بو مقوله له اهل قفا دیرلر که
حق حضورنده یوزلری بوقدر سوال اولنورسه که طالبلرک
مطلوبی ایاقلرینه کلور دیرلر پس بودنیاده طلبکار اولوب
نازل مرام اولیانک آخرتده مطلوبی نه وجهله ایاغنه کلور

جواب

جواب بودر که سوز طریقه بولمیه نه کوره در بو خسه
طریق اجتهدده بوانوب قبل الوصول وفات ایده نه بالاخره
مواطندن بر موطنده وصول مقرر در تنکیم بر کیمه طریق جده
وفات ایتسه حج ایتدینه دخی خانه سندن حج نیتی ایله خروج
ایدوب خروجی حسیله اوزرینه حج ثوابی بازیلور بلکه
حج اجله حشر اولور قایما خانه سندن اوتوروب بر ایاق
طشره چیماسه بگردنیتی ایله حاجی اولماز (لحرره)

نه طور رسن ادم آت	اشته زمانک کلدی
واراخی بوقلیغه صیات	وقت خزانک کلدی
اوقوکی آت ایلری	مزلدن قالمه کری
بو کلدی قدک چنبری	اله کما نک کلدی
اویخودن او یاغز سن	عشق اودینه یاغز سن
دنپادن اوصائمن سن	عمره زیانک کلدی
مرشده اویوب بور یسک	اولزدن اول ار ايسک
ایشت بوسوزی ار ايسک	حقندن بیانک کلدی
حق به طوت قولاغک	فرق ایله صول و صاغک
قبردر آخر طور اغک	چوقندن فرمانک کلدی

بعد ذلایمانک اشبه لرندن بری توبه در که معصیتدن حقه
رجوعدر تنکیم انابت طاعتدن حقه رجوعدر زیر طاعت
اهلی اهل حق اولماز انکیچون اهل آخرته دنیا حرام
اولدینی کبی اهل الله دنیا و آخرتک مجموعی حرامدر یعنی
طالب حق اولنلر دارینه تملقندن ممنوعلر در زیرا دارین
مخلوقدر و مخلوق کندی کبی مخلوقه تعالی ایتکدن بر نسته

حاصل اولایز بلکه خالفه تعلق ایتمودر که امرینه امثال
و نهیدن اجتناب و محبتنه ارتباطه در و بوندن فهم اولندیکه
محب حق اولان امرینه دخی محب اولور والا شق طائفه سنده
الحاق اولور و امرینه اطاعت ایتمکدن جتنه تعلق لازم کلز
بلکه نعیم جنت عبادت بدنیه مقابله سنده در بوندن ایسه
قلب الله تعالیدن منفصل اولق لازم کلز و یومقامنددر که
انبیا علیهم السلام (ان اجرى الاعلى الله) دیدیلر مع هذا
انلر اجر دکلردر بلکه ماسوادن حر و حقه عبد اولمشلردر
عبد ایسه افتدیمنه اجرت ایله خدمت ایلمز بوسیددن
علماء دین دیدیلر که کشی ایمان و طاعتك فی نفس الامر
مستحسن اولدیغن یلوب مؤمن و مطیع اولق کرکدر والا
جنت رجا سندن و جهنم خوفندن مؤمن و مطیع اولان کمسه نك
ایمان و اطاعتنه اعتبار یوقدرز برا غرض نفسانی بی مبنی
اولور حق تعالی ایسه جنت و جهنمی خلق ایتمسه دخی
معبود بالحق اولدیغی جهندن عبادته مستحقدر بویوزدن
غرضله عبادت ایدن ظالم اولمش اولور و بومقام مرالق
اقدامنددر که چوق ایاقلره بورا ده زلل واقع اولور (سؤال
اولور سه که قرآن وحید شده جتنه مسارعت ایدیکز دیو
نصوص واردر پس جنتی طلب ایتمک مکابره ربوینددر
(جواب بودر که جنتك مطلوبه اولدیغی اعماله مسارعتنه
دائر در یعنی چونکه انسان بدن و روحدن مرکبدر که بدن عمل
و روح معرفت ایچونددر انکیچون هر مقامك حکمی و برملک
کرکدر و عملاک ثوابی جنت و معرفتک مالی مشاهده در نظر

ایله که انبیا و اولیا دنیاده اکل و شرب و نکاح اهلیدر مع هذا
مقصود بالذات اولان حقدر و ذکر اولنان امور حقه و سبیل در
زیرا اکل و شرب غدایه دائر اولمفله قیوم اسمنه دائر در و نکاح
تناسلی مستلزم اولمفله سرسلسله کاشانه ناظر در و بوندن
غیری دخی نکته سی واردر و جنت دنیاده قلبدر که قلب
کاملدر پس قلب اولسه مکاشفات نه ایله اولور شکیم جنت
اولسه مشاهدات توجهله حصوله کلور بوجهندن اکوانده
بودنه یوقدر که وسیله حق اولیه مثلا علما علیه بولدیغی
معنای اکفی اکنی ایله بولور و لکن طریق معرفت نه ایدیکن
یلان های مدد عمر بمن صیان قولنده ضایع اولدی دیرا کر
ضایع اولسه ابوالبشر آدم علیه السلامك دخی امکی ضایع
اولور دیکه اکن اکشدر چونکه سنده آدم اولاندنسن
بدرک بولدیغی معنای سنده بوله کور شکیم رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم غزابه مشغول اولوب (بهت بالسيف)
یور دیلر مع هذا انه اتلاف نفوس واردر و لکن بومعنی
فی الحقیقه مدد و حذر زیر اسبقله محاربه کفاری دفع ایدر و اهل
و اولاد و اموالک نجات و خلاصنه سبب اولور و اهل ایمانك
قلوبی اضطر ایدن قورتلوب صفاء خاطر ایله عبادته اشتغال
کوستر لر و نفسلریله بمشاهده ایدر لر که جهاد اکبردر زیر
لاجل المصلحه اهلاک نفوس جائز اولیغی مع هذا انسان
بناء حقدر قتل قوای نفسانیه دخی جائز بلکه واجب اولور
زیرا اعدایی مملکت وجوددن اخراج ایلمدیر تا که نظام انفس
و اتفاق بولنه و اعدایه ضد مثل دیرل زیر انسانك جمله سی

برچندیدن و نفس واحده دن مخلوق ایکن عناصر و طبایع دن
حاصل اولان اخلاق رذیله و اوصاف دینه حسبیه بری برینه
ضد اولور لری بوراندنر که اصلاح ذات البین ایتک لازمدر
فاما مرض جذام مقوله سی اولمغله قطعدن غیری علاج
اولدیغی کی اهل کفر و اهل فساد و غالی قتلدن غیری چاره
یوقدر تنکیم سلطان سلیم اولک برادری سلطان قورقود
قورقدیغنه اوغرایوب قتل اولمغده سلطان سلیم دخی
برادریم ایله ملکی اولشدک بک التی اکا و اوستنی بن الدم دیدی
تنکیم حدیثه کلور (اذا بویع الخلیفتان فاقتلوا الآخر) یعنی
مقدمه خلیفه پادشاه نصب اولمش اولسه صکره نزاع
سلطنت ایدنی قتل ایتک مشرور و عدل زیر باعث اختلال
عالمدر برینه صد ده کله لم لسان ناسده مشهور در که فلان
کیمسه فلان شیخ النده توبه قیلدی و انابت ایلدی دیرل
بولفظک بحسب الغالب معنای یوقدر بلکه اطلاق مجروردر
زیرا توبه معصیتدن رجوعدر نائب اولدی دیدکاری
شخصده ایسه رجوع مذکور یوقدر بلکه اولکی حالی
اوزینه مصدردر پس توبه اولمیچق انابت معنای هیچ اولم
شول معنادنکه انابت توبه به موقوفدر و برکشی اول اهل آخرت
اولمغده اهل الله دن اولماز و رسالک مرید اولمغده شیخ
اولم و شیخ اودر که جمیع اطوارده حل مشکل ایتک قادر
اوله شمدی احکام شریعت بیلانلر و احوال رذیله نفسانیه دن
خبردار اولیانلر دعوائیه دوشدیلر و کفر و ایمانی خیالات
غالبه لریله بری برینه قارشدر دیلر و بعضی علما دیدیلر که

برکیمسه کاهک بعضیستدن توبه ایدوب و بعضیسن ایقوسه
اکا تارک دیرلر نائب دیمزلر زیرا توبه هر درلو معصیتدن
رجوعدر و بعضیلر صحیحدر دیدیلر و لکن نائب اولدیغی
صورته منیب اولماز بورادن هر نائبیه اهل انابت اطلاق
اولمغدی بلکه اهل انابت بالکلیه حق رجوع ایلیاندر تنکیم
مرواربتدی و توبه ده اوج اعتبار وارد بری معاصیدن
رجوعدر معصیت اودر که شارع مخالف ت ایدوب یا واجب
اولان نسته بی ترک ایلیه و یا خود محرم اولان نسته بی اشییه
کک صغائر اولسون کک کبائر اولسون اشته بو معنی بشرک
و جنک شانیدر زرا بونلرک عناصری مخالفت اقتضا ایدر
و بو منازعه طبیعیه اوچندندر که شرع نزول ایتشدن تا که
نفسک و عقلاک و شرعک سرایتی متمیزه اوله و عقل معنای
اولان شرع یوزنه طونه شوقدر وارد که انبیا علیهم السلام
معصوملردر و عصمت امتناع بالغیر دیمکدر انکیچون جانب
حقدن عصمت اولیوب هر کس کندی نفسیه و طبیعیه تخلیه
اولسه عصیان شانیدندر و اوایا محفوظلردر و عصمت ایله
حفظک اراستده فرق بودر صکه عصمتده ظاهر و باطن
محفوظدر حفظ ایسه یا لکن جوارحه کوره در زیر کاه اولور که
ولینک بعضی خواطر دیه سی اولور و لکن اعضا و جوارحی
مرتبه سته چقمز و مقتضای ایله عملدن محفوظ اولور و اول
خاطره قلبندن سانبوب کیدر تنکیم قرأ نده کلور (ان الذین
اتقوا اذا هم طائف من الشیطان تذکروا فاذا هم مبصرون)
و ملک نوردن مطبوع اولمغله انده مخالفت اولماز تنکیم قرأ نده

کلور (لا یعصون الله ما امرهم ويفعلون ما يؤمرون)
 بورادند که بر کعبه هاروت و ماروت ملکری ایچون
 بر یوزنه ایند کده غاصی اولدیله دیسه نص تنزیلی رد وانکارله
 کافر اولور پس بعض تفاسیرده نحر بر اولنان مخالفانه موافقت
 اولنجه سؤال اولنورسه که ابن عباس رضی الله تعالی عنهما دن
 مرویدر که ملائکه دن بر طائفه آدم علیه السلامه سجده دن
 امتناع ایتکله الله تعالی انلری احراق بالنار ایتشد بر صورتده
 ملکدن صدور عصیان لازم کلور جواب بودر که بوراده
 ملائکه دن مراد عبادنده ملائکه صورتنده اولان طائفه
 چندر یعنی جنی به ملک دینلدیکی عبادنده انک نظیری
 اولغله در تنکیم قرآنده کلور (یا اخت هرون) مع هذا نسیده
 حضرت مریم حضرت هارونک همشیره سی دکلدر
 و بواعتبار دندر که قرآنده الا ابلیس ده اولان استثناء منقطع
 اولمشدر و كذلك ملک اکا دیرلر که امر الهی ابله بر کارده
 استخدام اولنه ابلیس و امثالی ایسه استخدام اولمشدر
 و جنه ملائکه دینلدیکی کبی ملائکه به جن اطلاق اولمشدر
 شول معنادنکه کوزلر دن کیرلیردر و جنه ملائکه دیمکدن
 جنی فی الحقیقه ملک اولاق لازم کلدیکی کبی ملائکه به دخی
 جن اطلاقدن فی نفس الامر ملک جنی اولماز تنکیم رجل
 شجاعه شجاعندن اوتوری اسد دیرلر مع هذا بری برلر
 مخالف حقیقتلردر و خوب روی اولانه ملک و پری دید کلری
 دخی بویه در و توبه ده بر اعتبار دخی تلویندر یعنی تلویندن
 دخی رجوع ایتلیرد که تمکین و استقامتدن مقدم اولان احوال

مختلفه ایله احتجابدر پس کر کدر که ابتدا طریق استقامتدن
 تنقیش اید و تعیین مطلب ایلله واسیانه مباشرت قیام
 و مطالوبه وصوله دک اورتاده اولان انقلاباتدن صافته و قلبی
 برده لبحک کارده بولنجه الحاصل دخی و سافل اولان حاللردن
 و مقاملردن شریف و عالی اولان حالله و مقاملر ترقی ایلله
 و کول قازی کبی بتاقده قالمه بلکه شاهین و هما کبی حضیضدن
 اوچه پرواز اید پس سالتک یولده اولدجه و منزل و صله
 ایشمدیکه تلوی بن اهلی اولور تنکیم بونس امره یگمانده کلور (یت)
 قانی ارملر یکدیلر دنیایی قویوب کوچدیله
 هوا به آغوب اوچدیله بونلر همسار فازد کل
 و توبه ده بر اعتبار دخی اویه در که حقه رجوع دائمدر و انبیا
 و کل اولسانک توبه لری بوقیلدندر تنکیم قرآنده کلور
 (والذین هم فی صلاتهم دائمون) و حدیثده کلور (لا یقوم
 الساعة حتی لا یقال فی الارض الله) یعنی دنیاده ذکر متصل
 اهلی بولندجه قیامت قوبماز زبر روح عالمدر و بدنده روح
 اولدجه عالم دخی باقیدر بدن قائم اولدیغی کبی عالمده انسان
 کامل اولدجه عالم دخی باقیدر و انک آخری حضرت محمد
 مهیدر رضی الله تعالی عنه و انک ولادت اواسط فاده و قیامی
 فاقدنصکره در سؤال اولنورسه که دوام اوزرنه اتصال
 و استغراق ممکن اولوری جواب بودر که اولور زبر اسر انسان
 سر حقه متصل و انوار عالیله به ملتی اولدجه حجابدن
 بالکلیه خلاص بولور و باز ایامنده کونش کبی پرتوانداز
 اولور که انده اصلا محاب بو قدر و بوندن فهم اولنور که

ناقص او انسلرك حاللری قېش ايامنده اولان آفتابه
بکزرکه گاه آجیلور و گاه قېشانور (لحرره)
الهی دیده جان و دلم حیرانک اولمشدر
صاحب دردانه اشکی سنک کریانک اولمشدر

یقلمشدر وجودم قصری شول دکلوا ساسندن
آچلمشدر چو صحراش جهت میدانک اولمشدر
حرم کلشن قریبکده بو دل عنده لیب آسا
دلوب بغربین چوقی صبح و مسانانک اولمشدر

کمال احتیاجدن سحر دیوانه چقه دېقه
بنم بر عرضم اوزره صد احسانک اولمشدر
بودردک حکمتن فهم ایلان اهل و دل و دانش
علاج جسم و جان عاشقه لقمانک اولمشدر

قویانسون کل اولنجده آتش عشق ایچره حتی قول
ازلدن چون اکا بو وجهله فرمانک اولمشدر
بعد ذا کرچه قرآنده توبه مطلق ذکر اولوب عدد تعبین
اولنماشدر فاما حدیث شریفده بهر یوم یوزر کره اولمی
تصیری وارد سرری عدد اسماء حسنایه دازدر زیر سالک
هر براسمک یوزدن نور الهی به محتاجدر که ظلمت نفسی
و کشف طبعی بی ستر ایلده اگر دخی زیاده ایدرسه نوری
اول قدر زیاده اولور و ظلمتی منقضیه اولور و استغفارده
اصل اولان ذنب و جودینی ستر در فافهم جدا (وانسانک
عصیانندن زشت صورتلر حاصل اوور طاعتدن خوب
صورتلر حاصل اولدیغی کی پس استغفارله یا عن اصل اتی

عفو و ازاله لازمدر و یاغفر و ستر کر کدر که تبدیل بایندندر
تکیم قرآنده کلور (فاوانک بیدل الله سبثانهم حسنات) ولکن
عفو اهلی چوق و تبدیل اهلی آزد در زیر هر کسک طاشنی
جوهر و زبانی زروخانی کل ایملر فاعرف و توبه ایله استغفاری
بریز جمع ایلوب (استغفرک اللهم و اتوب الیک) دینلیدر و بعض
کار پیورمشدر (تبت الیک یارب من کل شیء لایرضیک) دبه
بو صورتده قول و فعل و اعتقاد و نیتی تصریح حاجت قالمز
زیرا الله تعالی بی خوشنود ایمان امورک ظاهر و باطنی انده
داخلدر و توبه نک تمامی استیصال حقوق ورد مظالم ایله در
وشول کمسه که اوزرنده حق عیدله وفات ایدر آنک روحی
محبوسدر اول حق ادا اولنجده و جسته دخولله اراستنده حجاب
اولور و بوندن فهم اولور که حق الله حق عیدله کوره
آساندر زیرا الله تعالی غنی مطلقدر که قولنی کنندی حقیچون
دیلسه عفو ایدر و دیلسه تعذیب ایلر فاما حق عیدله
صاحبی مخصوصه ایدر کن جبرائیل حکیمه مخالفدر و دیدیلر که
مؤمنک حقندن کافرک و حیوانک حق اشد در زیر بونلر
اهل ثواب دکلدر که خصمنک ثوابی اخذ ایدر و جسته
متهم اوله پس عذابی مضاعف اولمقدن غیری چاره قالماز
مکرکیم غیری و جهله عنایت باری اوله که هر کس
اورایی فهم ایدر من قال الله تعالی (ان الله یحب التوابین)
(لحرره)

ای غافل انسان آج کوزک کل توبه به کل توبه به
درگاه خفه طوت بوزک کل توبه به کل توبه به

کل مسجد به بخانه دن   گلز خیر مستانه دن
تاخیر ایمک یانه دن   کل توبه به کل توبه به
طولدی اجل پمانه سی   عمرک نسی قالدی نسی
ای دنیامک دیوانه سی   کل توبه به کل توبه به
یک یک کاه ابتدک بتر   رو یک سیاه ابتدک بتر
عصیان حقندن نه بتر   کل توبه به کل توبه به
عاقل اولان خلقی بندر   حق بولنه طوغری کیدر
حق سنی دعوت ایدر   کل توبه به کل توبه به

(انتهی)

ایمانک بر شعبه سنی دخی نظافت و طهارتدر یعنی پاککدر
حتی حدیثه کلور که (بنی الدین علی النظافة) یعنی اسلام
نظیفدر و جسته ظاهر و باطنی نظیف اولان آدم داخل اولور
و سخنتاک اولان کیرمن پس ناسک و عابدک طریق اولدر که
نظیف اوله و بر کیمسه طعام قابی و غیری بی غسل اینسه
او اوکنی سپوروب پاک طو تسه فقردن خلاص اوله و غنایی تام
بوله و انسانک قابی ظاهرده وجودیدر وانی پاک طو تمغله نمازی
صحیح اولور انکیچون طهارت بدن فرائض خارجییه دن عد
اولندی و خصوص اوزرینه طهارتکه وضوء شرعیدر
بودخی شرط اولدی و دوام وضوء حقندن کلور (دم علی
الطهاره بوسع علیک الرزق) یعنی دوام طهارت وسعت زرقة
سبیدر مطابقا بوندن فهم اولنور که انسانک اعضا
و قوای ما خلق له دن غیری به صرف اولنق تلویث و تنجیس
قبیلندندر پس هر عضو و قوتک برکونا طهارتی وارد

ابتدا

ابتدا قلبک طهارتی اعتقادات فاسده و نیات کاسده دندر که
بونلرله قلب مردار اولور خصوصاً اخلاق رذیله دن تطهیر
لازمدر تنکیم قرآنده کلور (فی قلوبهم مرض) یعنی انسانک
قلبنده کفر و نفاق و حسد و غل و غش و امثال اولنق مرض
ظاهری کیدر که تحصیل کالدن عوق ایدر بوجهندن انبیا
و اولیا موتی استدیلمر فاما مرضی استدیلمر انکیچون حدیثه
کلور (واسأل الله العافیة من کل بلیة) و قرآنده کلور (لیذهب
عنکم الرجس اهل البیت و یطهرکم تطهیرا) و رجس هر کسک
مقامنه کوره در که کافره نسبتله کفر در و عاصی به اضافتله
معصیتدر و شالکه قلبنده تلویندر و اهل عرضه کوره عرضه
شان و برن امور در انکیچون (اتقوا مواضع التهم) وارد
اولدی و شول کیمسه که ظاهری مخالفات شرعییه دن تطهیر
و باطنی نجاسات معنویه دن تنظیف ابتد بی شبهه آل رسول
اولدی کرک ظاهرده سیادت و هاشمیتی اولسون و کرک اولسون
تنکیم (سلمان من اهل البیت) حدیثی اکا دالدر زیر حضرت
سلمان فارسی ایکن طهارت نفسله اهل بیت عدادندن اولدی
سارلری دخی الحاقده اکا قیاس اولنه زیر بومقوله علت ایله
حکم آخره تعدیه ایدر و قرآن وحدیثه عبارت اولدیغی کبی
اشارت دخی وارد و حقایق شریعه مخالف اولیجی اتی قبول
ایتملیدر و قلبد نصکره اعضا و جوارحندن بدی نسنه بی حفظ
ایتملیدر که سمع و بصر و لسان و بطن و فرج و ایدی
و ارجلدر خصوصاً که افواه حقندن حدیث مرفوعده کلور
(نظفوا افواهکم فانها طرق القرآن) یعنی اغزلر یکرزی زایحه

کریه سی اولادن و غیره مردار نسته لردن باک طوتکز زیر
حضرت قرآنک طریق و کذر کاهیدر انکیچون مسواک
استعمالی مشروع اولدی قاما مسواک امر مستون اولدیغی
جهتدن مباح الاصل اولان اموره کوره در مثلا حلال اولان
طعامی تناول ابتدکده و دیشرینک دیلرند و ضرر طعام یعنی
پاس قالور و یا خود بعض امراض حسیله چکردن انقاس
کشیفه تصاعد ایدوب طماقده و غیره برلده اثر و سغ ظهور
ایدر پس مسواکه تطهیر اولور و بومقوله نسته لردن بالکز
صومدن حاصل اولمغله عند الحنفیه صائم اولانه بعد الظهر
استعمال مسواک مرخصدر تا که اول زواج کریهه عارضیه بی
ازاله ایلیه قاما اول نسته لردن حرام الاصل و یا اباحته
شبهه غالبه واردر اول مقوله نسته لردن اغزی تطهیر ایتکدن
نه حاصل اولور که بالکلیه مردار در و خالقک مساحدر
دیدلرینه اعتبار یوقدر زیر ابواعصارده عوام ناسک بمذیکی
و ایچمذیکی نسته قالماسدر انلرک یانلرنده محرمات قطعیه بله
محلات مرتبه سنه وارمشدر فکیفکه مشبهات و امور ظنیه
و بعض حلال قطعی واردر که خواص ریه سی اولمغله
خواص ناسانی اکل اتمزلر زیر انزل ایراث ایدر و حیوانیتی
غالب قیلور لحم بقر و امشالی کی و یهود و نصارانک طعاملری
تناول اولمق فتواده جائز و تقوا نه پرهیز ایتک اوایدر کرکسه
انی اکل ایدن دریا کی متغیر اولسون و بویله دیمک دخی
اولور که (استفت قلبک) یعنی قلب پاک فتوایی نوجهله
و بررسه و داعیه فملدن و ترکدن نه جذب ایدرسه انکله عمل

اولنور و خدی شده کلور (تقوا براجمکم) برجه باء و خدی مک
و جمک ضمدر بله پارمقلرک اوزرنده اولان مفصلار و عقدلردر که
انده و سح مجتمع اولور اورالری تنقیه و تنظیف ایله امر ایستدی
ناسک خنابیدن غسل ایستدیکلی و قنده صوابله بشیره اراسته
و سح حائل اولیه والا جنابیدن جعفر و مردار قالور و مرویدر که
برقاج کون جبریل امین ساحه حضور نبویدن منقطع اولدقده
سیندن سوال اولنجیق اصحابک قص اظفار و اخذ شوارب
و تنقیه براجم و استعمال مسواک ایستدیکلیه اعتذار ایلمدی
یعنی مؤمنه کرکدر که طرناقلری اوزادجه قص ایده مکر
غزاده اولدجه کفاره مهیت کورتمک ایچون کسمیه ویتی دخی
بویله در یعنی اغزی اوزرینه کلن یعنی شفه سی ظاهر اوله حق
قدر قص ایتملیدر اوسره ایله آلیه مهیدر و ختان یعنی سنت
اولق دخی طهارتددر و جمیع انبیا محمونا دنیایه شریف
ایلدیلر حضرت ابراهیمدن غیریکه اول کندی کندی سنت
ایلمدی تا که مشروعیتی ظاهر اوله و مستون اولدیغی الی یوم
القیام قاله وانک وقتده علما اختلاف ایستدیلر اولی بودر که
یدی یاشندن اون اوج یاشنه دک اوله اگر ضرورت و اراسته
ما فوقنده و مایه دنده دخی اولور و دیمشدر که خنابنده
قطع اولان لحم پاره شی و ییقلدن و یاشندن و قولتوقدن و غیره
عضودن و طرناقدن اخذ اولان فضلاتی بره دفن ایلیه لردن
زیرا آدمی مکرمدرو بری دخی بودر که سحره الیرینه دوشوب
انلرله اوینسامیلر و برکار خبیث طوتیمیلر حتی طرناقلر قص
اولدقده اوزونلرینی ایکی بولمک اندنر خصوصاً صالحلرک

باش قیلار بی پاك موضعته قومق کر کدر جاملرده کار زله
 کتمکدن و بررد کانلرنده ایاقلرالتنده قالوب باصلقدن صیانت
 کر کدر مرویدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم
 حج وداعده تراش اولدقلرنده صاحبزینسک نصفی طلحه به
 ویردیله و نصفی دخی برمیلائن اغاجی دالتنه تعلیق ایدوب
 تبرکالسونلردیو اصحابه ندا اولندی و هر بری برابکیشر شعر
 الیلر و حسانل کی کو ترردیلر و سفره و غزابه چقد بجه
 استصحاب اشدیلر و منصور و مظفر اولدیله و دیمشدر که
 جناب نبوت اوج درت کره انجق تراش اولدیله اکثر یا صاح
 الله کر زلردی و حضرت علی رضی الله عنه تراش اولغی اختیار
 ایلدی زیرا جنابیده غسل واقع اولدقده برخوش یونیبوب
 بلکه قصور اوله دیو خوف اشدی بعض فقره طریقت
 صاحبو اولغی صدر اول اهلندن اخذ ائتمشدر و لکن
 بو اعصارک حال زیاده متغیر اولغله مهجور کی اولمشدر
 و طلیسان دخی بویله در وانسانده بر مضغه یعنی ات پاره سی
 واردر که اکا معر شیطان دیرلر که ایاس اورادن القاء
 و سوسه ایدر اول مضغه جناب نبوتک باطنندن دست جبریل الله
 طرح اولمشدر انکی چون لهو و لعب و امثالده اصیلا میل ایتدیله
 و شرح صدر الله مشرف اولدیله و امتک بعضیسی دخی
 قوت نو حیدر الله قاره قان فی ایدوب ثقلت وجود دن انکاه
 خلاص اولمشدر لردر ائتمه بوقوله ره حقیقت طهارت
 و نظافت دیرلر زیرا بو طهارتک اربابی اهل ملکونه
 ملتحق اولورلر (و طهارتینی) سرندن بهر بو لورلر

(لحیره)

روشن اولدی بولر نور خدادن کل سنکله دوست ایلنه کیده لم
 بجه لم بوجمله آغ وقرادن کل سنکله دوست ایلنه کیده لم
 پاك اوله لم کوروب نهر حیاتیه ایزه لم فیض ایله سر صفاته
 طوغریلا لم اندن عالم ذاتنه کل سنکله دوست ایلنه کیده لم
 قائله آلا لم آید سنغری دیه که لم کعبه دیداره کوزی
 کوره لم ائبسا یا صدیق ایزی کل سنکله دوست ایلنه کیده لم
 کندک آتش فرقلرینه یا فیه صوکی هر یکا صالوب ایه
 منکرک یوزنه سوزنه یا فیه کل سنکله دوست ایلنه کیده لم
 دلار گرفته در غربت ایلنده چون کل عقده پی مرشدانده
 کل حق قوله اوی بو حق یوانده کل سنکله دوست ایلنه کیده لم
 (بیان تفصیل قربان)

وایمانک بر شعبه سی دخی قرباندر که آدم علیه السلام زمانندن
 بری قائمشدر اندن مقدم قربان ایتک بو غیدی بلکه جمیع
 اشیا تسبیح و توحیده مشغول ایدی تنکیم قرآنده کلور
 (وان من شیء الا یسبح بحمده) پس آدم خلق اولندقده
 تسبیح و توحید و سایر اذکار و اعمالک حکمنی و یروب اجرا
 ایتدیکنندن غیری قربانله دخی تقرب و تعبد اشدی تفصیلی
 بودر که الله تعالی آدمدن مقدم اولان اشیایی خلق ایتدکده
 وجود نبوتی مقابله سنده انلر شکر طالب ایلدی انلر دخی شکرانه
 تسبیح و تحمیده مشغول اولدیله که تسبیح ذاتی و تحمید صفاتی
 مرتبه سنده در و انلره قربان ایتک تکلیف ایتدی زیرا اول وقتده
 لحم قربانی اکل ایده جک کعبه یو غیدی شول جهتدنکه

الله تعالی اکل و شربدن متزهد و انساندن غیر بسی دخی
اکله صالح دکل ایدی پس اگر اول وقتده عالمده اولان اشیا
قربان ایتک لازم کلمه عبث اولوردی فاما آدم زماننده عبث
اولدی زیرا قربان ایدر بواندیغی کی آدم جنسندن قربان اتن
یکه صالح کیمسه ده بولور دی اشته بواندیه قربانیدر که
اکا عقیقه دیرل هر کس عقیقه سنه مر هوئدر یعنی ارکک
طوغدیغی زمان ایکی قربان و قرطوغدیغی زمان بر قربان
ایتک کر کدر اکر بو وجهله ایتسه لر اولان اوغلان و قر
تاباغ ایکن وفات ایتسه لر بابایه وانیه شفاعت ایتزل و بالغ
اولوب کیمسه لر بلا قربان کندی نفسلر یچون تخلص ایتزل
زیرا مقدم شکر وجود بوانمه مشدر یا بر کیمسه اول امر دن
وجود نعمته شکر ایتسه سار وجوده تابع اولان نعمتله دخی
کفران اوزرینه اولمش اولور بوجهتدن بر کیمسه طوغد قده
کندی ایچون قربان اولمادیغی بیلسه و یا شهنه لیمه حیاته
اولدیقه یوز یا شته کیمسه دخی قربان ایتلیدر موتله نصکره
کیمسه به قربان اولماز مکر کیم عیبده اضحی ده قربان ایدوب
توانی مراد ایتدیکی کیمسه نک روحنه هبه ایلیمه ولیکن قربان
عقیقه دیرل زیرا قربان عقیقه حیاته اولانه مخصوصدر
تکیم مرور ایتدی و مروریدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم رسالت ایلیمه معوث اولدقلرند نصکره کندی نفس
طیبدری ایچون عقیقه قربانی ایتدیلر و بر قربان دخی ایدوب
توانی امته اهدا ایلدیلر پس امت اوزرینه دخی بوانیکی وجهله
قربان مشر و ع اولدی و قربان عقیقه عند الامام الاعظم

مستحب و عند الشافعی ستندر ولیکن عند الامام احمد واجبدر
چونکه بو مسئله ده اهل اجتهد اراسنده اختلاف واقع
اولدی اقوی اولان احتیاط طرفی طو توب امام احمد قولیه
عملا عقیقه ایتک کر کدر زیرا امام احمد ک قولی ار باب حقایق
مذهبنه موافق در رضی الله تعالی عنه و قربان دوه دن و صغر دن
و بوندن و کچیدن و بونلرک دیشبسندن وار ککندن جائزدر
خروسدن دکل ولیکن صغرک دیشبسنک و سارک ار کککنک لمی
اطبیدر پس اتی طنلو و سمن اولاندن قربان ایتک قبوله و ثوابه
قربدر و قربانه قادر اولمیاک ایشی اللهه قالمشدر اگر چه
بوزمانه ده فقیر آز بولور کندی نفسی تخلص ایتک درده
دوشن آدم آفیون و کیف قیدندن کچه و حرام و خبیثه صرف
ایتدیکی ایچهری جمع ایدوب اموردینه خرج ایده و عورتلر
و ضرورت اهل اوللردخی تر کاهدن و کر کفدن و اکیر مکدن
و غیر ی عملدن کسب ایتدیکلرینی جمع ایدوب جهته لره
ود کونلره چیمقی ایچون زیب و زینته و یرلر انلرک دخی
دوزخدن نجات مراد لری ایتسه حلالدن کسب ایدوب ماللرینی
لوزم دینه صرف ایده لر نتکم خلفا زماننده بغدادده تقوی
اهلی خاتونلر وار ایدیکه کیمه ایچنده خانه لری سطحنده
آیه قارشو کتان و پنبه اگیرلردی شوبله که اگر ضابطلر بوزندن
زقاندن مشغله کچسه اول مشغله نک نورنه قارشو اکیرمزل
و مشغله نک نوری اورادن غائب اولجسه ال چکرلردی تا که
طالمرک مشغله لری نورنه قارشو اکیرمیه لر زیرا اکیرمز
خبث اوور و ایلاک بهاسی اکله و شربه و لباسه متعلق

نسنه به اولغه صالح اولماز دیرلایدی اشته هم ایش اشلرلردی
 وهم خرام و خبیث و شبهه بی سچرلردی و بومعنی بوعصرك
 شیخنده و مریدنده به یوقدر (ع) عصرك شیخی بویه بونك
 قلانی نوله) و عقیقه قرباتی طوغان مولودك یدنجی کوننده
 ایدلر دیویاز یلور اگر ضرورت اولورسه تأخیر دخی اولور
 و اول قربانك فضیلاتی بر چقوره قیوب دفن ایدلر و ممکن
 اولدجه کککرینی قیرمیه بلکه مفاصلندن فصل ایدلر وابه نام
 خاتونه بودندن ویره و اگر بتون بتون بر قزغان ایچنده قینادوب
 پشد کد نصکره لحنی تفریق ایتسه بوضورتده کککرینی جمع
 ایدوب بر پاك یره دفن ایدلر و بوغازلر کن و یا بوغازلور کن یاننده
 طوروب بویه دیه (اللهم هذه عقیقتی) اگر نفسیچون ایدرسه
 و اگر غیر یچون ایدرسه دیه (اللهم هذه عقیقة فلان بن فلان
 دمها بدمه و لحمها بلحمه و عظمها بعظمه و جلدھا بجلده
 و شعرھا بشعره اللهم اجعلھا فداءه من النار) و اگر کندی
 نفسی ایچون ایتسه (اللهم اجعلھا فداءه لی) دیه و بو قربانك کرچه
 لحنندن اکل ایتك جائزدر زیرا نذر قسمندن دکلدر و اگر کندی
 نفسیچون بوغازلرسه اکل ایتامك اولی در زیرا اکل ایتسه
 نفسیچون سعی ایتش اولور یعنی غرضندن خالی اولماز انکیچون
 اوشاقلره یدی کونلك ایکن و دخی سود امر کن ایدرلر تا که
 کشیدلر یچون اولان قربان اتندن بیمه لر زیرا اول اوقاتده دخی
 ات یمکه صالح دکلدر و بوندن فهم اولور که اول قربانك
 اتندن اقرباسی اولنلر اکل ایدرلر فاما تقوی بایندن شوقدر
 وارد که اصولیکه والدینی و یوک اناسیدر جله سی بر حکمده

اولغه اکل ایتسه لر اولیدر و بوراسی زیاده عمیق نسنه در
 زیرا غرض نفسندن خلاص اولقی دکه کیمسه به ویرلمشدر
 حتی بعض اغنیا کندی خدمتلرنده اولان خدامه اراواسون
 عورت اولسون زکاة ویرلر مرادری زکاتن یسانه کمنسون
 زیرا بو خدامه انتفاع ایدلر و ز دیرلر مع هذا زکاتك تعریفنده
 لله دیوقید اولمشدر پس خدمت غرضیچون دفع اولنان مال
 نوجهله لله اولور شوقدر وارد که اگر اول خدامه خدمتلی
 مقابله سنده غیری مال و یروب و یا لباس ایدوب یتنی غرضندن
 تخلیص ایدلر بلورسه انلر زکاة ویرمك لا بأسدر مکر کیم
 ازاد اولمش قوی اوله بوضورتده اکا زکاة ویرلر و نذری
 قرباتندن دخی یدرمز اصول و فروعهنه یدرمدیککی کبی و اول
 قول ایچون دخی صدقه فطر و یرسه بلسمی ایچون دکل
 مکر کیم قوی خدمت ایچون اولیه بلکه تجارت ایچون اوله
 بوضورتده اگر سنده دور ایدرسه حسانی قدر سائر اموالی کبی
 زکاتی ویرر و غازی غزا ایدرم و حاجی ججه کیدرم دیمکله
 زکاتی ساقط اولماز اشته بو تفصیل قولاغکه کیردیه غفلت
 ایتموب عقیقه قربانی ایدلر کور الحمد لله تعالی بو آنه کلنجه که
 اون یدی اولادم اولوب اون التبیسی آخرته انتقال ایتمشدر
 جله سیچون عقیقه قربانی کسملشدر و کندی نفسم
 ایچون دخی ذبح اولمشدر بو معنادن اوتوری نابالغ وفات
 ایدن اولادمندن قیامتده شفاعت مأملدر و قربانندن غیری
 اولان قرا بین بو قربانك فروعی کیدرم مثلاً عید قرباننده اولان
 قربانك اصلی حضرت ابراهیم علیه السلامندن قالمشدر

اوغلی اسمعیلی ذبح ایتک مراد ایتدکده کبش عظیم وارد
 وقدا اسمعیل اولمش در شویله که اگر ابراهیم اسمعیلی بالفعل
 ذبح ایتش اولایدی هر مؤمنه اولادندن برینی ذبح ایتک واجب
 اولوردی عوام ناسک بومعنا به تخمیلی اولدیغندن الله تعالی
 رحمت عامه سیله تخفیف ایدوب انک بدانه قربان اضحی مشروع
 قیلشدیر بوجهندن کندی وجودی نعمته شکر ایدن
 اولادینک وجودلری نعمته دخی شکر ایدوب قربان ایتلیدر
 ایکی صورتده دخی نفی کنندینه عائددر زیرانی الحقیقه کندی
 ذبح اولنسه و یا اولادندن برینی ذبح ایتسه حال نیجه اولوردی
 ای کفران نعم تر ایدن مخلوق اولدیغکندن بیوستک کمالده
 و امساکت نهایتده در بلز سنکه حبوب انبارده طور دجه فساد
 قبول ایدر یانه ایچون (الدنیا مررعة الآخرة) دینلدی تاکه
 سن عمل تخمینی اکه سن وصوکننده محصول وافر نیجه سن
 ابدی عمر یکی چورتمه و حالکی بیانه آتمه بلکه بر مقدارینی
 اولسون قبریکه کوندروسن قبره کیرمزدن اول عمل صالحک
 قبر ایچنه کیروب ثوابی انده حاضر بوله سن وسن نیجه
 اخلاق الهیه ایله متخلق اولور سنکه حق تعالی جواد و وهابدر
 جودی اودر که قبل السؤال سکا اعطا ایدر و هبه سی اودر که
 ویردیکی نسنه دن اوتوری سندن عوض طلب ایلز و هبه سی
 کیری دوندرومن تنکیم سنک وجودیکی بالکلیه سندن آلوب
 سنی عدم محض بوانه چویرمن و بعض اولاد ککی قبض
 ایتدیکی دخی بوبله در زیر موت دیدکاری عدم محض دکادر
 اگر سعید ایسک برکون انلره ملاقی اولور سن همان ایمان کامل

طلبنده اول و خلقت اولاد صفاری ایمانده و کفرده کنندیلرینه
 نابعدر یعنی مؤمنلرک ناباغ وفات ایدن اولادی کنندی ایله ییله
 جتنده و کافرلک جهنمده در و اوقول اصحدر و بومقامده دخی
 کلام وارددر فاما محلی دکادر برینه صدده کله لم قربانده
 زیاده فضیلت اولغله غنی به و مقیره شامل اولدی زیرا اگر
 نذر ایسه اداسی لازم کاور و اگر دکل ایسه دخی قادر اولدیغی
 مرتبه دن قربان ایدر تنکیم صدقه فطر واجب دکل ایکن
 صدقه و یرمک اولی در و شکر قربانی دخی بیرام قربانی کبدر که
 هر کس انک لمندن اکل ایدر و نذر ایتسک بخیلره کوره در
 یعنی بر کیمسه سخنی اولسه ده و وفا صفتی وجودنده نمکین بولسه
 نذر ایتدن دخی قربان ایدر و قربان انک خاطرینه کلمک دخی
 کفایت ایدر کرک اسانه کتورسون و کرک کتورسون فاما
 بومقوله لر قلیلدر و قربان ایتک مقصود فی الحقیقه نفس
 طبیعتنی ذبح ایتکدر که محل هوی و شهواتدر زیرا قان شهوته
 اشارتدر که ریاضت ایله قان آرقاندیجه برینه نور کاور و قانکه
 حاصل اولیای قوت نورله حاصل اولور زیرا قان عالم فادان
 و نور عالم بقادندر و برکونده اوج کره طعام بیک مشروع
 دکادر بلکه صائم دکل ایسه (بکرة واصیلا) موجب نیجه
 ایکی کیره طعام بر و فصد و حجامت دم فاسدی اخراج
 و قوای شهوانیه بی تضعیف ایچوندرومن کثرت اکادن
 قان چوغاوب مجراسی ارلان طمرله شیطان یورومکه باشلر
 و فساد و وسوسه دن خالی اولماز نعوذ بالله تعالی من شره
 (الخیره)

مشتاق ايسك كل اوكله   بلبل كي افغانه كل
 آتشلری ياق كوكله   يانمزدن اول يانه كل
 ترك ايت بو غربت منزلان   طوت كعبه وصلت يوان
 الدن قومه تسليم الن   اسماعيل اول قربانه كل
 طور مه كبرى كل ايلرى   باص اياغك يوله يورى
 آچق ايسه جان كوزلرى   دوست ايلنى سيرانه كل
 كشف اولسه وحدت عالمى   اورمه انا الحق دى
 ضبط ايله اى حق فى   ادا ايله اركانه كل
 (بيان عتق رقبه)

و شعب ايمانك برى دخی اعتقاد بری قول آزاد ایلکدر که
 اول قولك هر برعضوی مقابله سنده ازاد ایدنه دخی اعضاسی
 ناردن خلاص اولور چونکه اسماء الهیه مقابله در الله تعالی دخی
 غالب و مغلوب اعتباریله بعض عبادتی مملوک ایلدی و مالک
 اگرچه ازاد ایتدیسه ده ملک مملوکی اولمغله انت مملوکی دخی
 فی الحقیقه مملوک حقدر یعنی مملوک مملوکی دخی مملوکر تنکیم
 قرأند کلور (ان کل من فی السموات والارض الا آتی الرحمن
 عبدا) پس کیمسه قولم وارد دیمسون زیرا قول و مال و حال
 الله تعالی کدر و قرأند کلور که (فی یوم کان مقدار خنسن
 الف سنه) یعنی قیامت کونی الی ییک ییلدن عبارتدر زیرا
 الی عدد موقف وارد که هر موقفتده احکام و شرایط
 بر دلور سوال اولور اگر جوابه قادر اولمسه اوراده ییک ییل
 آج و صومر حرارت شمسده محبوس اولور از جمله قول حقندن
 و خد منکار حقندن سوال اولور اگر قوله مالک اولوب وقتی

کلد کده

کلد کده آزاد قیلدیسه اندن اوتوری دخی ییک سنه محبوس
 قالور بو اعصار ده ایسنه حال جهلا شویله در که بر قولی
 اون بش سنه یکر می سنه استخدام ایتد کد نصکره ازادلق
 یوزن کوسترمزلر و بلکه کندیلرینک موقی علامتی ظهور
 ایتسه بر قاج سنه دخی خدمت ایتسون اندن ازادلق کاغذنی
 ویره سر دبو و صبت ایدر و کندی نفسی ناردن خلاصه
 سعی ایلز و به ضیلرینک و صبت ییله خاطرینه کلز بلکه ظلمات
 طبیعت ایچنده قراروب قالور و سوء حاله او اور زیرا و صبت
 و آتی تنفیذ ایتک دخی واجبه در خصوصاً که مظالمه متعلق
 حقوق عباد و دیون اوله مرویدر که اوزرنده قول حق اولان
 کیمسه نک روحی قبض اولند قدیه روحی قضا و انجیه دیک محبوس
 طورر اگر کیمسه آتی استحال لال ایتز و یا ادا ایتزسه قیامتده دیک
 شویله قالور و برنسنه دین اولد قد نصکره بر انچه اولق
 و ییک انچه اولق برابر در و انسان آز کاهی تحقیر ایتک خطاه
 عظیمدر و استحال لالی کفر در و قرأند کلور (و تحسبونه
 هیئا و هو عند الله عظیم) مرویدر که رسول الله صلی الله
 تعالی علیه وسلم بلا و فاء دینی فلان کیمسه نک نمازینی قیلزدی
 و بر کون اصحابندن برینه بر قول بغشلدی اول کیمسه دخی
 قولی الوب اوینه کلد کده خانونی اکا بر رسول الله و بر دیکی
 قولک عهده سندن کله یز و حقنه رعایت قیله یزدیو اوساعت
 اول قولی ازاد ایتدردی اشته مقام هیبت و جلال بلنلر و حقنه
 طوغری قول اولمک تعظیم و حاللری بودر زیرا هر نسنه که
 عبد انکله شریعتده و حقیقتده میلادر اول نسنه امانتدر

وامانتك عهدہ سندن بكم خيانتہ در و بومقوله احواله
ديون ديرل نيكيم حديثه كلور (اللهم اقض عني ديني) يعني
هر نسنه كه شر يعندن و حقيقتدن ذوقده دراني قضا ايله واماني
محليم تأديه ايتك نصيب قيل ديمكدر وانسان اسير اولمق دخی
حكيم الهيمه چوقدر و حديثه كلور (عجب ربك من قوم
يقادون الى الجنة بالسلاسل) بوحديث ظهرا اسير اولان اهل
حربك حاللرينه اشارتدر كه اخذ اولوب قيد و بندله دار
اسلامه كلور و مؤمن اولوب بالاخره جنت نصيب اولور پس
ظهريده اسير اولمق مكروه نسنه ايكن باطنده غايته محبوب
اولدي نيجه محبوب اولسونكه انكه دوزخدن خلاص اولور
و دوسته قاروشور و سائر طبعاً محبوب اوليانلردخی صبر اهلنه
كورده بويله در مثلاً غم و مصيبت ايله مبتلي اولمق ككي
و بوحديث باطنا حقيقه اسير اولان كامالاره اشارت ايدر نيكيم
ديمشلر (الغارف صيد الحق) يعني بر كيمسه كمند و دام ايله
بر مرغی صيد ايدوب قفسه قويدیغي كي الله تعالى دخی
جذبه عشق ايله بهض عبادنی صيد ايدروا كامقعد صدق
مقام و بر و خلقك نظرندن الور شويله كه هم معلوم و هم
مجهول اولور و بومقوله صيد حق اولور حقدن غیری به ميل
اتمرل انكي چون جسته زنجيرله جذب اولورل فافهم جدا (المحرره)
عارف بالله اولان حقدن غیری به قلمز نظر
جنتی قور نا حريم حضرت ايلر ككدر

حاجيتك مقصودی كه عانتك مقصودی هو
زاهدك قصدی بهشت و ناجر ك سيم ايله زر

اوران قبلدی ديرل في المشل مشهور در
هم اره ايردي شو كيم سياح اولوب دایم كزر
كيمسه بيلمزا ماوراء پرده ده حالي ندر
كيم ييلور سه ماسوادن عاقبت بجهل پوز
حقيقتا سعي ايله دنيا اولسون رهزن سكا
كاشاني كند يكه دشمن ييلوب ايله حذر زير
و عبوديت اودر كه ماسوادن حر اوله سك و رياست مقام
كوزلميه سن زيرا هر كيمده كه كير و استغنا و سوداي رياست
بولنه اول كيمسه ذوق عبوديتدن بي چاشني و خوان عرفاندين
بي بهره در و انك اصلي تواضع و حال فتياده بي وجود اولمقدر
تعلق تواضعدن دكلدر زير تعلق بين العوام لاجل المصلحه
اولان مقاميله در تواضع ايسه معرفت اسراردين ناشي بر سر
عظيمدر كه اهل الله ميسر در (اللهم ارحنا وارزقنا حلاوة
عبوديتك واحفظنا عن التفرض بمقامات الوهيتك من
التصرفات الخارقة والتأثيرات الفارقة) و ايمانك شعبه لينك
بري دخی نصودر كه كند نسنه سرديكي نسنه بي غیری به دخی
ميزه و خلق صلاح و خير اولان نسنه لره دعوت ايليه و فساد
و شر اولان اموردن تحذير ايدو نيكيم وارد اولمشدر كه (الدين
النصيحه كله) يعني گرچه امور دينيه چوقدر اما نصيحت
امر غالبدر كويا كه دين همان اندن عبارتدر و ناصح اصلنده
اسكيچي به ديرل كه بر تلمش و سوكلمش نسنه لري ديكر و پورا دن
واعظله ناصح ديندیلر زيرا و عطيله خلقك دينلرنده خرق
واقع اولان آموزی ملتئم ايدرو و شول كيمسه كه ككندی

عملی فساد قار یثغندن خاص قیلیمه وارادت اخیری
محض اتمیه اول کیمسه دیندن چقمغه قریب او اور پس
مشاوره زده وغیری پر زده خلقک ایاغن المی اسمک وتزو بر
وخیله ایله سوز سوزیمک دیندن خارجدر اکر چه ارباب
اعراض نفسانیه دائماً بوفساده دوشمشلردر و هیچ بر کیمسه
آخرک ایوا ولد یغنی استغز و نعمتک زوالن استرو بوقوله لر
شیطانن برتر زرا شیطانک ایتدیکی حسد انلرده وارد
و بویله صفاتده اولنلر کندیلرینه زیان ایدر لر ز برامو منلر
بر بنا کیدر که بری بزل یله طوتنور لر قیاس ایله که بر کیمسه
عمانده کیدر کن بر سفینه دن بر تختیه قو پارسه خلقی اعراف
ایده بم دیر کن کندی دخی غرق اولور و بوندن فهم اولور که
اصل انسان جوهر واحددر و جمیع افراد بری برینک خصمی
وقومی کیدر پس انسان اقرار بنه صله ایتدیکی کبی ابا عده دخی
صله لازمدر که حقنده ارادت خیردر والا قطع رحم اتمش
اولور اشته کافرک و مؤمنک کال جهانی بوندن فهم ایله که
کیمی سارق و کیمی قاطع الطریق و کیمی هادم الاعراض
وامثالی اولمشلردر زرا بونلرک جمله سنده خلقة ضرر واردر
انکیچون شریعتدن خارج اولان کیمسه اوکار بتز و قازدیغی
قبویه دوشر و دیمشلردر که شیاطین نیچه غل و غش
اوزر بنده ایسه ملائکه دخی او قدر فصیح و خلوص اوزر بنده در
وانسان ملک مرتبه سنده ایرمدیکه ظلمتن قورتلر انکیچون
حدیثده کلور (واجعلنی نورا) یعنی ملائکه نور دن خلق
اولمشدر که انلرده کدورات طبعیه و کشفات عناصر بوقدر

بو جهتدن انسانه دخی کر کدر که تلطیف طبع و ترقیق
عنصر ایله ملک مشربنه کیمیه و ملائکه دائماً انسانک
عاصیلرینه د عاقلور لر واستغفار ایدر لر و حقلمنده خیر مراد
ایدر لر و عمارینک ثوابی انلره بفشلر و دیمشلردر که اوج کیمسه
کندی نفسنه خیانت ایدر اولکیمسی بودر که سلطانن نصیحتی
کنم ایلمیه یعنی کر کدر که سلطانه نصیحت ایده زرا سلطان
قلب عاقلدر قلب فاسد اولسه اعضا دخی فاسد اولور
خصوصاً که ظالمه نصیحت اتمک جهلدا اکبر دندر زرا
تلف نفس خونی عاقلدر و انکیچیمی بودر که مریض اوله
و مریضی طیبیدن کنم ایده زرا اکبر مریضی معالجه به
موقوف ایسه کندی هلاکنه سبب اولور اشته بو معنی
مرض ظاهره کوره در و مرض باطن دخی بویله در انکیچون
مشایخ طریقت دیمشلردر که مرید مرشدن حالی ورؤ یاسنی
کنم ایتمک کر کدر والا تربیه قبول ایتیموب حالی اوزر بنه ناقص
و محجوب قالور و ملوکک سر طیبیبانی اولدیغی کبی اهل
ارادتک دخی وارددر که قطب و جود در و اندنص کمره عین
البقین مرتبه سنده و اصل اولان قطب ارشاددر سائر علم البقین
مرتبه سنده اولنلر ارشادده ناقصلردر فی الجملة اطباء کبی
واوچنجیمی شول کیمسه در که غم و غصه سنی کنم ایده
و کیمسه به آجیه زرا ضیق صدر دن هلاک اولور پس
کر کدر که خاطری انک محبتندن و کلانندن منشرح اوله جق
کیمسه به حال کشف ایلمیه تا که ضیقذن مخرج بوله و تنفس
قبیه اکر شکایت طریقیله دکل ایسه تنکیم عارفلرک حالیدر

والا مذهب و مدرز را حق ندن شکایت اولماز بلکه غیره حالتی
حکایت اولور و حقیقتی حق ندن حقه حکایت در کرجه
الله تعالی علام الغیوب در تکیم ابوب علیه السلام حق ندن کلور
(انی مسنی الضر وانت ارحم الراحمین) زیرا مقام مناجات
اظهار حال اقتضا ایدر و مقام صفات حکمیدر که بحسب الغالب
جهردخی اقتضا ایدر کرجه الله تعالی سمیدر و حضرت
زکریا علیه السلام حق ندن (اذنادی ربہ نداء خفیا) پیورلدیغی
زکریا پیرلکنه کوره در و پردخی مرتبه لسان مرتبه قلبه
کوره جهردندر کرکسه اوراده خفا اولسون و دیمشله در که
بر کیمسه به نصیحت ایکی وجهله در که نصیحت اولنان کیمسه نک
حالتی تابع در پس اگر اول کیمسه خلق اراسنده نصیحت
اولمقدن عارایتمزه آشکاره نصیحت ایده والا انی رسوای
ایتمش اولور بوسیدن بلکه اول کیمسه عناده دوشوب نصیحت
اولندیغی امرک خلافتی طوته کرجه مقام فتوت اودر کد
اعلا وادنادن نصیحت قبول ایلبه و عارایتمزه تکیم سلف
صالحین بو بوله سلوک ایتمشله در حتی امام علی کرم الله وجهه
بعض اعرابنک سوزین قبول ایتمشله در بناء علی هذا شول
کیمسه لکه ناصحه سنک نه حدک وار بکا نصیحت ایتمکه دیرل انلر
فتوندن خارجلر در مکرکه سوبلیان آدم تعندطریقله سوبلیله
ویاخود توجه کلام وافهام مخاطبه برخوش قادر
اولمایه بو صورتده سوزینه عمل اولتماز تکیم ساخته
قالدرم واعظلمری وار در کد اصل مسئله بی یلمزل
وتقریرلر نده غلط ایدرل

(لحیره)

سالک ایسک طوغری بوله کل مرشدک سوزین دکه
باقیوب صاغله صوله کل مرشدک سوزین دکه
دیلسک بوزک اوله آق کوزباشن دوک صوکی آق
نفسک هواسنی براق کل مرشدک سوزین دکه
هوایی آردیکه آت وارایکی بر بوله صلات
تسلیم اولوب قربانه یات کل مرشدک سوزین دکه
طوته غیری بوله یوزی حق در اهل سنت ایزی
قرآندر مرشدک سوزی کل مرشدک سوزین دکه
حق قولک ذکر ی هو در جگری اود یوزی صودر
نصیحتی سکا بودر کل مرشدک سوزین دکه
(بیان وفای عهد و وعد)

و شعب ایمانک بری دخی عهد و وفا و وعدی انجاز در تکیم
قرآنده کلور (اوفوا بمعهدی اوف بمعهدکم) ایتدای عهد
یوم میثاقده اولان اقرار وانک موجبیه عملدر و اول اقرار
ظاهرده بلی دیمکدر باطنده حقه و امرینه منقاد اولمقدن
حقه منقاد اولق ربویتی تسلیم ایدوب توحید اوزرینه
نباندر امرینه منقاد اولق انبیا یوزندن کل تکالیف الهیه بی
قبولدر تکیم قرآنده کلور (یا ایها الذین آمنوا آمنوا) مقصود
یوم میثاقده فطرت اصلیه اوزرینه اولدقلرین تذکیر و عین
خارجیده اهل تبایغ اولان و سائط طرفندن عهد لرین
تجدید در زیر حجب بشریه ایله محبوب اولمریقله در یا دینه
طلاتک حالتی دوغمشله در زیر ادر یا دینده اولان کیمسه نور

آفتابی مطالعه دن بالکلیه محبوب اولدیغی کی اسفل سافلین ده
اولان دخی انوار عالییه بی مکاشفه دن محبوبدر پس دست
و پا اوروب بودر یادن چیقمق ونوری کورمک کر کدر واول نور
کر چه در یا اوزرینه عکس ایتشدن و لکن چه فائده که اورناده
حجاب واردر بو ندن فهم اولنور که دنیا به انبیا واولیا
کلك محضار حجتدر زیر هر بری دلیل طریقدر انکیچون
(و ما ارسلناک الا رحمة للعالمین) عبارتک اشارت شده قطب
ارشاد اولنور دخی داخلار در که درت مرتبه ده یعنی شریعت
و طریقت و معرفت و حقیقتده خلقه رحت اولمشلردن و حدیثده
کلور که اوج نسنه وصیت انبیادر اولکبسی صدق حدیثدر که
طوغری سوبلکدر بلا زیاده ولا نقصان واقعه مطابق اوله
والا کذب اولور و بو معنیاتک صعبوتندن اوتوری انکله
ثواب آخرت مطلوب اولان عطیه به صدقه دیدیلر زیر
صدق کسرله شدت معناسنه دخی کلور صدقه ده ایسه شدت
وارددر زیر نفس انسان شح و بخل اوزرینه اولدیفندن
و یردیکی مالی سهولت ایله ویرمز وایکنجیسی عهده وفا
ایتمکدر الله تعالی ایله اولان عهده بونده داخلدر و لکن
اگر شرعاعهده نقض ایتکه موجب واریسه نقض ایدر
و کفارت ایله ائتمدن قورتلور مثلاً عهده اولسون انامه بایامه
کلام ایمایم دیسه و یا والله قومشی به و یا فلان کچسه به پردخی
سلام و یرمز دیو سوبلسته بو مقوله سوز سوبلک مشروع
اولیق عهده ویمینی نقض ایدوب سوبلر و سلام و یرمز
وانک کفارتی یار قول ازاد ایلک و یا خود اون مسکینه صدقه

فطر قدر نسنه و یرمکدر یعنی هر مسکینه بشیوز یکرمی درهم
بغدادی و یا بهاسنی و یا اکا کوره حسابیله نسنه و یرمز و یا خود
اون مسکینک وجودین سترایده جک قدر لباس کیدیر
اگر بونلردن بر نسنه به قدر اولم نسنه اوج کون متصل صائم
اولور تکیم محاسبه میندر و اوچنجیسی حفظ امانتدر یعنی
امانت هر نه ایسه خیانت ایتما مکدر و حدیثده کلور که
آخر زمانده آخر رفع اولنایان نماز و امانتدر که اشراط ساعتدر
و غسل قلیل اولسی دخی انددر یعنی غسل قلی دخی قیامت
علامتلرنددر انکیچون بو زمانده زمان اولده کی کی بال اولمز
اولدی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرت تیری ایسه غسلی
و حلاوت قیسمی سورل دی پس انلرک سود کلری نسنه تک
انقطاع عمر دنیا به رمزدن و تیار قیامتده فجر
قوپسهر کر کدر مکر که بیع و شرازنده طوغری سوبلیدر
و قطع حقوقدن صافلر و اماناتی ادا ایده لر و پر کچسه وعد
ایدوب صکره خلف ایسه نظر اولنور اکر مرادی خلف
ایتمامک اولوب صکره بر مانع قوی بوزندن خلف ایسه
کاهکار اولماز والا آئمدر زیر وعدنده کاذبدر بوسیدن
مؤمنه کر کدر که هر نسنه به دانی او کر تمبه بلکه صکره سوبلیدی
سوزک عهده سندن کلیه تکیم اکثر ناس مبتلاردر که هر یرده
اولور و اولسون دیمکه لسانلری معتاد ایتشلردن و حق تعالی
وعدنده صادقدر یعنی هر نه که دنیا به و آخرته متعلق وعد
ایتشدن البته انی ایشلر زیر مقتضای کرم انک فعلیدر
شول جهندنکه خلقه انده فائده وارددر چونکه خلقی ربح ایچون

خلق ابتدای عطاسی دائما متواتر اولی لازم کلدی خصوصاً که
وعد طریقیله اوله ولیکن وعید و تحویفک حکمتی و برهمنه
بنسبه لازم کلز زرا عرب اومقوله نسبه پی کرم عدا ایدر
مثلاً بر آدم اخیری تحویف ایدوب سنک پورنکی و قولاغکی
کسرم و یا خود سکا بشیوز دکنک شرب ایدرم
دید کد نصرکه ایتسه کرم ایدر اما بوسوز مؤمنله کوره در
اما کفار حقیده و عید محققه در که خلود عذابدر زرا
انلر عن اصل کفر لری سبیلله رحمته مستحق دکلردن
(لحرره)

ای کرم اسی ذوالجلال	قوللریکه ایله مدد
یا قینه تانار جلال	قوللریکه ایله مدد
دردک اودینه یانمشوز	جانزدن اوصانمشوز
رختکه طبانمشوز	قوللریکه ایله مدد
سر ذاتک حقیچون	کلماتک حقیچون
وصلکه ترقیچون	قوللریکه ایله مدد
حق اغلبو اغلبو	دیر یوزمک کیرینی یو
جان ویره هو دیودیو	قوللریکه ایله مدد

(بیان قراءت قرآن)

وایمان شعبه لرینک بری دخی قراءت قرآن در که نماز ایچنده قائم
اولوب اوقورسه یوز حسنه یاز یلور واکر جالس اولوب
اوقورسه الی حسنه یاز یلور واکر نمازک خارجنده آیدسته
اوقورسه یکر می بش حسنه واکر بلا وضوء اوقورسه
اون حسنه صاحبی اولور پس افضل اولان وضوء ایله

وقبله به

وقبله به قارشو آدایله اوتوروب اوقومقدرد و صحفی یوزندن
اوقومق از بردن اوقومقدن افضلدر زرا مصحفه نظر
ایتمک دخی عبادتدر خصوصاً اوقودینی سطرل الله شهادت
پارمغنی کردرمک دخی کر کدرتا که کوزی نظردن بهر یاب
اولدینی کی پاره غنی دخی تبرک بوله و صحفی اویمک شرعیدر
زرا حجر اسودی دیانه اویمک جائز اولیحق مصحفی دخی
جائزدر حتی بعض علما باب السلامک اشکنی تقبیل ایتمک
مستحبدریمشله یامصحف جله دن اعلا ایکن ادنی لری اوپوب
اعلاری اویمامک اولمزی که بلکه زیاده کوزلدر و حضرت عمر
رضی الله تعالی عنهدن مرویدر که هر صباح مصحفی الکریمه
آلوب (عهدر بی و منشور بی) دیرل ایدی و درت کیمسه
رکعت واحده ده ختم قرآن ایتمشله در ایکیسی ایجابدندر که
حضرت عثمان و عیم داریدر رضی الله تعالی عنهما وایکیسی
تابعیندندر که سه مدین جبر و ابو حنیفه الامامدر رحهما
الله تعالی و یوندن ظاهر اولور که قرآنی کر چه تانی ایله
و محل وقوفده وقف ایدرک و معنای مخانی ایهام ایدن برلری
فرق ایلمه رک قراءت ایتمک کر کدر و لکن لحن حرام و تغیر نظم
و معنا بولمقدیق سرعته اوقومق جائزدر حتی بعض حفاظ
برکونده اوج ختم شریف و دردنچیدن سوره مجادله به کلمشدر
و هرون الرشید زماننده درت پاشنده بر اوغلان حافظ قرآن
اولمش و بعض علوم دخی اوقومشدر شوقدر وارددر که
فرض نمازدرده سوره فاتحه که یدی آیدر هر آیتده وقف
ایدوب تانی ایله اوقومق احسن و اولددر زرا بعض اسراری

مستلزم که محله مسطور در و نمازده حضور قلب لازم
اولد یغی کبی قراءت قرآنده دخی لا زمدر زیرایکبسی دخی
مناجات مقامنددر و حضور او در که هر نه مقوله کاره شروع
ایدر سه تمامه دك نیتنی استصحاب ایله و اول ایشك جبع
اجزاسنده نه ایش طوتدیغن بیله و نسیاندن صافنه شکیم
کتب فقهیه ده یازیلور که نماز دن سلام و یردیکی زمان
صاغنده و صولانده اولان بشره و ملائکه به نیت ایله اما
بواعصارده نمازك نزه سنه نیت وار که سلامنده دخی نیت اوله
زیرا علمایله غافلدر در کیفیت سائرله سلام و یرمك حقندن خلقه
رجوعدر شدی ایسه خلقندن خلقه در زیرانماز ایچنده
افکار فاسده سنی بتور و ب بعد سلام و یرر محکیمدر که
بر مطاف بر کیمسه به برحوال صاتوب ایله سنی الماسش ایدی
فاما اول کیمسه بی اویدوب هر تقدیر تفکر ایندیه خاطرینه
کلدی صکره نمازه طور و ب فکر ایدرك خاطرینه کلدی
و علی الجماله سلام و یروب شاگردینه خطاب ایدوب اوغلان
بن نمازده فکر ایدرك چوالی بولدم دیدی شا کرد دخی بقه
اوسته سن نمازه می طور دك و یا چوال دیوشوزمکه می دیوجك
غفلتندن متنبه اولوب نائب و مستغفر اولدی و ترك و تجرد
طریقن طوتوب بالاخره ولایت مرتبه سن بولدی (و میت
غسل اولمزدن اول اوزرینه قرآن اوقتمقده اختلاف ایندیله
بعضیله جائزدر دیدیله بوقول مذهب اهل حقایقه موافقدر
زرا میت مؤمن اولدیغی جهتمدن تجسس اولمز مکر که
ظاهر بندنه نجاست اوله بو صورتده قرآنی تعظیم ایچون نجس

برده قراءت اولمدیغی کبی قربنده دخی قراءت اولمز جامده
انجاس و عریان اولسه اوقتمدیغی کبی والا اول وقتده و بعده
ثواب قرآنله منتفع اولان رو و حدر بو خسه بدن دکلدر
روح ایسه نفس و طبیعت بو یاسیله منصب اولمدیقه طهارت
اصلیه سی اوزرینه در منصب اولدیغی صورتده دخی حکمی
نجاست معنویه در حسیه دکل و قرآنی جهر ایله اولمق اخفائله
اولمقدن اولیدر زیراکندینی و حاضر لری ایقناظه افریدر
مکر که جهر ایتمکه مانع قوی اوله بو صورتده اخفا اولنور
و بواعصارده بعض معاندین طرفندن بدعت سببه ظهور
ایتمشدر که جوامع و مساجدده آیت الکرسی بی اخفایله
او قورل و اصلی ندر دیسك الازنده سند صحیح لری بو قدر
زیرا جماعت قراءته قادر اولدقلری صورتده غیریدن استماعی
ثوابلور در شکیم فقهیه کلور (استماع القرآن ثوب من تلاوته)
واکر قادر اولمزه ثواب قرآندن محروم اولور مع هذا اظهار
قرآن ایتمک شعائر دیندندر تا که خلق ظاهرا و باطنا منتفع
اولر سوال اولور سه که جماعتندن بعضیله اول وقتده
نمازه مشغول اولسه ل انلری اشغال ایتمک لازم کلور جواب
بودر که مؤذن جزئی توقف ایدر تا که خلقه سنن و قضا دن
فراغ کله مع هذا خارج صلاتده استماع قرآن فرض کفایه
و یا مستحبدر و بر ایکی جاهلدن اونوری شعار دینی ترك ایتمک
اولمز و علماء دین پیور مشرکدر که مؤمنه لایقدر که کیچه
و کوندزده ایکی یوز آیت قراءت ایله بابونك حکمن و یرمیچك
یا بر آیت دخی دگسه می کر کدر که آیت الکر سیدر وای

بو عصرده خلقه که اکثری جهل مرکب مقوله سیدر زبرا
 عالم بکشایله قرآنک نورینی سکوند ر مکه چالشور لاشته
 بودخی قیامت علامتلرنددر زبرا مصحفی رفع ایتک حکمنده در
 و کتب معتبره ده مثبتدر که آخر زمانده حضرت عیسی علیه
 السلام نزول و دارالسلامه انتقالند نصکره برینه برخلیفه سی
 قالسه کرکدر که اکا مقعد دیرل و اول مقعدک وفاتند نصکره
 چوق بکیمبوب بریوزندن مصحف و صدوردن قرآن مرتفع
 و منسی اولسه کرکدر و بوند نصکره اول وقتک خلق حیوان
 طبعنه کبروب حرام و خبیثدن نحاشی ایتیملر و بانکلیسه حجاب
 و حیای قالدیره ل و قیامت انلرک اوزرینه قوپه اشته قرآنسز
 اولان بویله ایمانسنز کیدر ایتدی قرآنه علما و عملا و قرآنه پک
 یاپش و انکله قلبکی و قبریکی و سائر موتانک قبورنی تنویرایله
 زیرامذهب ابی حنیفده جمیع اذکار و اعمالک ثوابی آخره هبه
 ایتک وارد و بومذهب اهل حقایق مذهبیه موافقد زبرا
 دنیا حالی کیدر که بوراده برخلال اولسون آخره هبه
 ایتک آخر انکله منتفع اولدیغی کی برکره (لا اله الا الله)
 دیسک دخی ثوابی میتهد اهدا ایلسک انکله فائده نور و هبه
 مقوله اوور محکیدر که بر مجذوب اوغلان برکون بر مجلسده
 اغلدی نیه اغلرسن دیو سوال اولاند قدده والده می عذابده
 کوررم دیدی اول مجلسده ارباب حالدن برکیمسه و ارایدی
 مجذوب مذکورک کلامنی گوش ایتد که قابندن الک
 والده سنه یتش یک توحید ثوابی هبه ایتدیکه بوقدر عدد
 توحید ارتقاع عذابه سبیدر دیو مثبتدر بو صورنده اول

اوغلان خنده ایتکه باشلدی یعنی کولدی و والدهم عذابدن
 خلاص اولدی دیدی مع هذا سببی نه اولدینن اوراده اولاندن
 کیمسه یلزدی زبرا اول اهل حال اتی قلبیه هبه ایلدی ولسانه
 کتور محبوب اخفا ایلدی اشته بوندن بعض فوائده فهم اولندی
 اول اول مجذوبک مکاشفه سیدر که والده سنی معذبه کوردی
 و اکا کشف برزخی دیرل که میتک برزخنده حالی تمثیل ایدر و ثابا
 ذکرک فضیلتی و تأثیریدر و ثالثا فرائضدن و سنن مؤکده دن
 غیری اولان اعمالی اخفا ایتک اولدیر مکر که اظهاره ضرورت
 اوله و رابعا انسان غیری بی زحمتده کورسه و یا خود ایشنسه
 نه اوستومه کرک دیمیه بلکه قدرتی وار ایسه ممکن اولدجه
 خلاصنه سعی ایده و خیرده بولنه زبرا مؤمنلر بری برلرینک
 اعضا و اجزاسی کیدر و سائر مرحمت دخی مؤمنک شاندندر
 و خامسا ذکر ایچون و خیر مصالح ایچون عقد مجلس ایتک
 مشروعدر مساوی و غیری معنایچون دکل بوفقیق پدیری
 مصطفی قابله الله تعالی بالحسنی و الزانی هر صباح سوره یس
 تلاوت ایلر و هر جمعه کیمه سی اولادینن جمع ایدوب سوره
 ملک او قوردی و اولادینسه دخی اول وجهله اولغنی و صیت
 ایدردی الحمد لله تعالی که عمل اولنوب قالدی زبرا سوره ملک
 منجیه در یعنی عذاب قبردن نجاته سبیدر تکیم احادیثده کلور
 و بر خانه ده که قرآن اوقتمیه میت کیدر زبرا جمله اشیانک
 حیاتی ذکرله در و بر محله ذکر اولانسه اول شغل سائر ذکر
 اولنمیان محللار اوزرینسه افتخار ایدر و هر موضعه که ذکر
 اولنه و قرآن اوقته و نماز قیلنه و یا غیری عمل صالح ایشنسه

قیامتده اول مؤمنك حسن حالنه شهادت ایلله وشفاعت
مقبوله سی اوله پس مؤمنه لازمدرکه شاهدل برینی تکثیر
ایده هر موضعه که مسجد اولمش و یا مدرسه قلنش و یا تکیه
بنا اولمش و یا غیری خیر ایچون یا پلش ایسه مکتب و جز خانه
وغیری کی اکر بومقبوله برل مال حلال ایلله بنا اولنوب ریا
وسمه قارشمدی ایسه و ایچنده اوتورانلر و عبادت ایدنلرک
حالاری غرض نفسانی دکل ایسه اول برل آخرتده ارض
اولور جنته الحاق اولنور زیرا کعبه اللهه تابعدر کعبه الله ایسه
حجاج ایلله جنته داخل اولور و بونلردن غیری مؤمنلرک محبوب
ایندیکی نسنه لدخی اول موطنه لایق اولان صورت ایلله
جنته کیرلر بلبل و طوطی و طاوس و آهو و بونلرک امشالی
حتی لجنندن اکل ایتدکلری حیوانات دخی بویله در دوه
و صغروقیون و طارق و امشالی زیرا بونلر اکل اولاندقده
استحاله ایلله مؤمنك اجزاسندن اولور مؤمن ایسه اهل جنت
اولیحق اجزاسی اندن جیرا اولمز بلکه اکا تابع اولور و محکیدر که
برصالح کیسه بر مقبره به او غرابوب صدق و اخلاصه بر فاتحه
اوقیوب ثوابی اوراده مدفون اولنلره اهدا ایدوب بر مزار
کارنده بر مقدار امر غندی کوردیکه بریاض بولوت کلوب
و پاره پاره اولوب هر پاره سی بر قبرا یچنه کیردی پس اول سحاب
ایض اوقود یغنی فاتحه ایدیکه ثوابی حصه حصه اولوب
هر میتک روحی انکله منتفع اولدی یا بر فاتحه نک ثوابی بویله
اولیحق ختم شریفك ثوابی نیجه اولمق کرک قیاس اولنله فاما
اولی اولان بودر که ابوینه و استاد و سودیکی کیسه لایچون

مستقلا روحنه اوقیه و کیسه بی انلرله مشترک ایتیه تا که بتون
ثوابی انلرا حراز ایلله ملوک قسمی طعامه بالکرا و تور دقلری کی
فاعرف هذا و قرأ فی الخان و لغنی ایلله قرأت مشر و غدر و لکن
لحن عرب و نعمات رخیمه ایلله کرکدر تا که نظم و معنا حدندن
خروج ایتیه والا آثم اولور و حدیثده کلور (من لم یثغن بالقرآن
فلیس منا) یعنی قرأ فی صوت حسن ایلله تزین ایتیبوب لحن
مقبوله ایلله قراءت ایتیمان بزم سنتلریمز ایلله عامل و آدابمزا ایلله
متأدب دکلدر یعنی لحن مقبول و خوش آواز ایلله اوقومقده
تأثیر غالب وارددر پس مقصود خلقی حقه جذب ایتک اولیحق
وجه مذکور اوزرینه قراءت دخی انک اسبابنددر مکرکیم
بر سالکک وجودنده فنا فی الله معناسی غالب اوله بوصورنده
اکا احوال مختلفه بر درنتکیم مذهب شافعیده اختیار اولمشدر که
شافعیه مقامات موسیقی طرفندن بنا شمزل و نعمات جانبده
طولا شمزل فاما حق اولان تغیر بولغاندقده جوازیدر زیرا
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حداء عرب به کوش طومش
و ابو موسی الاشعری بی دکلوب حظ ایتمشدر لاسیما اعبا دده
و جمعیتلرده و بعض اوقاتده سما علندن غیری لسانله دخی
رخصت و بر مشلر و بزم دیغزده فسحت وارددر دیمشدر در
و حضرت عایشه رضی الله تعالی عنهما اقر باسندن برقری
انصاردن بر کیسه به ویردکده جناب نبوی سعادتمخانه لینه
قدوم ایتدکده قز نیجه اولدی دیو سوال پیوروب عایشه دخی
اهلنه کوندردک یارسول الله دیو جواب ویرکده جناب
نبوی دخی انصار طائفه سی غنایی سور نیچون بر مغنیه ارسال

ایتمد بکزدیو پیوردیلر ونقدر اندیا واولیا کلدی ایسه جمله سی
حسن الصوت اولیق اوزره در پس شول معنای لطیف ولفظ
منیف و تفتی خفیفکه ساهمک هدایه داعیه سن تحریک ایدر
حلمیده شبهه یو قدر مکرر کیم هوا و شهوتی تحریک ایده
بو صورتده ممنوعدر شو قدر وارد که قرآن وقصائد حقّه
سماعنده قلبک حرکتی حقدردن تکیم غزل و اشعار باطله سماعنده
انجذاب دل ماسوایه در بوجهتدن هر کس کندی قلبنه
نظرا مأموردر که فتواسی نه معنا اوزرینه ایسه انک ایله عمل ایده
وداعیه سی نه طرفه دوزایسه اکا کوره حرکت ایلیه و برکوی
رساله سنده تفتی ایله قرآن و ذکر دکلیدلر دیدیکی تفتی مذمومه
کوره در والا لفظی آفتدن و معنای سقامتدن خالی دکلدر
(الحجّره)

هر کیم کشایم نشأسی ذوق سماعی طامدی
بزم عشق ایچره ایدر قطره واسون یونمدی

مجلس غمده نرسد رسز بی مزه آدماری
وای اکا کیم باشنه خون جکردن قائمدی
هر نهال ککلیشی باد صبا بحریک ایدر
کو هسارک هیزم خشکنه تأثیر ایتمدی
بلبل ایکلر ابراهلر سو بسو چاغلر صول
هی یازقلرا اکا کیم حتی سوزینه یانمدی
(بیان اتباع السنه)

شعب ایماندن بری دخی اتباع السنه یعنی طریقه مسلوک نبوی
اوزرینه جاری اولوب کاب و سنتک مجموعبله عمل ایده و هر عمل

شارعدن

شارعدن نه وصف اوزرینه کلدیسه او یوله کیده کندی یانندن
نسنه قارشدر میسه و هوادن و بدعتدن نفسی محافظه ایلیه
ولکن سنت انواع اوزرینه در سنت مطلقه که سنت نبویه در
وسنن مشایخ و غیره سنت مقیده در و بر بدعت سنت مأثوره به
مصادفه ایتمد که حکمی ابطال قلمدیه اکا اتباع دخی
ایماندندر و نافله نماز حقّه قرینه سبیدر و سایر اعمال نافله دخی
بویله در و عندالامام تاهل ایتمک نافله بخندن و غزادن افضلدر
واهل حق سابق دخی بو مذهب ایله عمل ایدرلر زیرا آخر زمانده
آج اولئر دینلرین بد کلری کپی شهوتلری غلبه ایدرلر دخی او کوزه
بزلر پس ممکن اولدیه صیانت نفس ایتملیدر و بوندن فهم
اولندیکه نافله دید کلری زمان یا لکز نمازک نافله سی مراد دکلدر
بلکه غیر ی نوافل طاعات و عبادات دخی انده داخلدر
و نوافل اعمال اودر که فرائض و واجبات اوزرینه زیاده
اوله و شرعده اصل صحیحی بولنه پس مندوب و مستحب و تطوع
انده داخلدر مثلا چهرله ذکر الله ایتمک و صلاة رغائب و رات
و قدر قیام نافله در زرا صلاة خیر و موضوعدر پس فرائض
و واجبات نصکره هزینه دکلر نماز قیلورسه جمله سی شرعده
داخلدر و ذکر کرده بعض اوصاف زائده و کیفیات بولمقی
مشروعه یعنی ابطال ایتمک اگر آدابیه مقارن ایسه والا ملعوبه کپی
اولور و سایر امور محدثه دخی اکا قیاس اولنه پس هر محدث
مذموم اولماز تکیم زخرفه مساجد ایتمک اشراط ساعتدندر
ولکن مقبولدر زیرا انده خلقی جامعه و جماعته رغیب و ازدن
و کایس کفره دن تنفیر وارد و حضرت عثمان رضی الله عنه

زما ننده محراب نبوی بی التون ایله ترین ابتد کلامی کتب
معتبره ده مسطور در بناء علی هذا صکره کلندر دخی اکا متابعه
ایتیدیلر و كذلك اکثر قتادیل و ایقاد شموع ایتیدیلر و ایله
برائده کثرت شموعه مذمومدر دیان مذمومدر مکرکیم
ریا و سعه طریقه اوله و بونک نظیری فصلیه و رضیه در که
روافض و خوارجی بی ردایچوندر بوجهندن بومقوله معانیلر
شعائر دیندن اولمشدر اما انایه و بابایه عاضی اولقی دخی کرچه
اشراط ساعتندر و لکن مذمومدر زبیرا جرمتی فصلیه نایندر
وسائر را کا قیاس اولنه و عمل هر عمل نافله دن غیر بدر زبیرا
نافله نک ترکی ایله عتاب اولماز مکر که سنت مؤکده اوله محلینده
ترکی بزایله ایسه عتاب دکل بلکه عذاب بله وارد بر والدینی
کیکه فرضدر و ابرار دید کلامی جمیع اعمال بری اشلینلر در
زبیرا اطلاق کماله مضروفر پس مخلط فی العمل اولان ابرار
کا ملیندن اولماز بناء علی هذا نیجه مقرینندن اولور که
مقرینک رتبه سی ابرارک فوقنده در زبیرا مقرب اودر که
ازلده یعنی یوم میثاقده حقه له عبد اراستنده اولان حقوقک
جمله سن ایفا ایله و حقندن کلام و عهدده شده دین قومیه
بوایه نادر واقع اولور زبیرا امانات الهیه بی ظاهرده و باطنده
تأدیه موقوفدر و سنت دید کلامی فی الحقیقه فرضی تأکید
و تکمیل ایدن عملدر یعنی آخرتده بر مؤمنک فرائضی ناقص
کلیسه نافله سی و ارایسه انکله تکمیل ایدرلر یعنی نافله ده اولان
فرضی فرضده اولان فرضه و سنتی فرضده اولان سنته بدل
و برلر انکیچون نافله بی اکثر اتمک لازمدرنا که فرائضی

استکمال اولنه مکر که مقرینندن اوله زبیرا بونلر عمل باینده
معمورلر در انکیچون بعض ارباب حال نافله ایله مقید اولمشلر در
و بعضیلر دخی عملاری و ثوابلری آخره هبه ایتشلر در تا که
الله تعالیدن غیری به اعتماد بولنجه و بومقوله مفسر دیرلر
ولکن مقبول اولان مفسلر در که فضل حقه مقارنلر در
مردود اولان مفسلر انلر در که خلقک ماللرین آلورلر
و عرسلرن کسر ایدرلر و بونلرک امشالی اشلر ده بولورلر
بوسیدن دنیا ده ایتسد کلامی اتمک ثوابی آخرتده خصملری
ودو کوب و سکوب و خاطرلرین بیقدیغی آدملر الوب کندیلری
خیردن عریان و جهنمده پریان اولورلر و اتباع سنتنددر که
خنی اوزرینه مسح ایله اگر طوقدن یوقاری ایسه و الامسح
ایمز زبیرا ایاغن یوسه طوقلری بی دخی یور مسح خف ایسه
غسل رجلاک بدایدر پس خنی اکا معادل اولماید و برکجه
دائما ایاغن یوسه مسح ایسه اگر مسحک جواز بی اعتقاد
ایدر سه عزیمت باینددر و الا خرق اجاع و رافضیتدر و سنته
اتباعدن مفهوم اولدیکه بدعته اتباع یوقدر اگر اول بدعت
اولان نسبه بدعت مذمومه ایسه و الا بدعت حسنه به اتباع
ایتمک دخی سنتنددر شکیم حدیثده کلور (من سن سنة حسنه فله
اجر ها و اجر من عمل بها الی یوم القیمه) یعنی بدعت حسنه دن
سنت ایله تعبیر اولندیغندن ظاهر اولور که بدعت حسنه سنت
باینددر و هر کیم بومعنایه قائل اولسه حدیثی رفض و انکار
ایتمش اولور و بومقامک تفصیلی بودر که الله تعالینک
امر ایتدیکی نسبه فرض و رسول اللهک قول و فعلی سنتدر

واصحاب دخی کتاب وسنتده مقتدای دین اولدقلرنده حققلرنده
(صحابی کالجوم باتیم اقتدیتیم اهتدیتیم) وارد اولدی پس
اصحاب کرامک قول وفعلنه اتباع ایتک دخی سنتدن اولدی
وتابعین وتبع تابعینک رتبه لرینه دخی اشارت صادر اولوب
(مارأه المؤمنون حسنا فهو عند الله حسن) وارد اولدی یعنی
اکامل امت دخی الی یوم القیمه وارث رسول اولدقلری جهتدن
مقتدای ناس اولوب زای ایتدکلری نسنه لری دخی امور
مستحسنه واعمال مستحبه دن وبونده امام اعظمک رأیله عملی
درست اولدیغنه اشارت وارد زبرا امام بیورمشدرکه
هرکیم بزم قولز ایله فتوی و بررسه اولادیلرزه نظر ایلسون
یعنی بزم رأی واجتهاد مزادله شرعیه اوزرینه مبنیدر یوخسه
رأی مجرد دکلدر وبوندن فهم اولنور که امام مزبور خلقی کندی
مذهبیله عمل ایتکه دعوت ایتمشدر بلکه همان اجتهداتی
اظهار ایتمشدر زبرا دعوت انبیانکدر سائرلر ایچون فقط
ارشاد و اظهار وتبیین وارد صکره کلنلر مذهب مخصوصه
عملی اختیار ایدوب خلط مذاهب ایتک جائز دکلدر دیوامور
اجتهادیه بی بری برندن تمیز ایتدیلر و هرکس آخرک مذهب
قارشمخی روا کورمدی مع هذا صدر اولده مذهب برایدی
وحضرت مهدی زمانده بر اولوب اصلنه ارجاع اولنسه
کرکه در بو صورتده اختلافات مجتهدین وفقها بالکلیه
مرتفع اولور و بو مقامده امر مشکل بودر که التزام مذهب ایدک
التزامنه نه دیمیلدر اگر واجبدر زبرا علما اولوالامردر دینلورسه
اطاعت امر اوزرینه مبنیدر ارباب اجتهدادن ایسه التزام

مذهب ایله امر بو قدر بو صورتده اطاعت واجب اولماز
واکر واجب دکل دینلورسه خلط مذاهب جائز اولوب هرکس
کندینه آسان اولان مسئله ایله عمل ایتک لازم کلور و اهل
الامردن خلط مذاهب اشدلمش و کورلمشدر مع هذا کندی
مذهبلرینک بعض اجتهداتی حقایقه مخالفدر امام مالک
مذهبنده صلاتده ارسال بد ایتک کیکه انام اعظمک مذهبی
اولان ضم بدین اندن اقوادر زبرا (ایک نعبد وایک نستعین)
آیننده ضم ایتکه اشارت وارد مع هذا امام مالک مذهبی
اوزرینه بو قدر اولیا کلمش و ضم بد ایتمشدر در که ازجمله شیخ
محمی الدین العربیدر قدس الله سره زبرا ظاهر ایدینه مخالفت
اینسه بین الناس اختلال حاصل اولور نتکیم اسلام بولده شیخ وفا
حتی المذهب ایکن صلوات جهریه ده شافعی کی بسمله بی
جهر ایدردی بوجهتدن خلق اراسنده خلط مذاهب جائز
دکلدر دیوقبل وقال چوغالدی واجتهادیات مجتهدین ایله
عمل ایتک حق اولدیفندن هر مذهب حقندن بی حساب
اهل الله ظهور ایتدی اگر حق اولسه دائرة ولایت دخوله
مانع اولوردی نتکیم ولد زنا اولق مانع ولایتدر سائر صفائر
و کبار دکل ای مؤمن بواعصارده حق و باطل وسنت و بدعتی
تشخیص ایتکه اوهام و خیالاتدن خالص اولمش علم قطعی
صحیح و یامقام قلبدن کشف صریح لازمدر که اکاهدی دیرلر
یعنی هدی دیدکاری بر نور الهیه در که قلب مؤمنه قذف والقا
اولنور و مؤمن اول نور ایله خیر و شری فرق ایدر انکیچون
کل اولیاک افهالنه واقوالنه مخالفت ایتماک کرکه در زبرا

جمله سی هدی در و شرایع بایندند در کرکسه خلق انک سرینی
فهم ایتسون و کرک ایتسون خصوصاً که بواعصارده عقول
زیاده ضعیفه واعتقادات متلونه در بوسیدن برهان نذر
بیلزل و برهانه مدعای اثبات ایدوب مطلوبه انتقال ایلزل
و بلکه برهانک خلافتی برهان ظن ایدوب بعضی مواده حقه
مخالف ایش طوترل پس بی بصیرت اولد قلری جهته بدین
(اولنک کالانعام) نشانیله معلم و حقاقت و غوایتده علم
اولمش لرد در کرچه کنیدی زعملری اوزره مجدد دین و دوات
و مرشد ار باب شریعت و حقیقتن دیرل نه دجاللری کلدی
دخی نه لرکسه کرکدر و نه فرعونلر وجود بولدی و نه لر
وجود بولسد کرکدر و لکن (لکل فرعون موسی و لکل دجال
مهدی) ملاحظه اولنه زیراجهاد الی یوم القیام ماضیدر
(لحرره)

درمان دیلرسک درد یکه	لقمانه کل لقمانه کل
فیض استریسک ورد یکه	لقمانه کل لقمانه کل
کافی دگلی ای کوزل	اذکار رب لم یزل
یلرسن اشعار و غزل	قرآنه کل قرآنه کل
وهمی قوعقلک واریسه	طوت عشقی هوشک یاریسه
دل سر حق ارار ایسه	وجدانه کل وجدانه کل
عاشق ایسک دلداری کور	دادارده دیداری کور
هر ذمده وجه یاری کور	سیرانه کل سیرانه کل
بو جامه تشدن صوبون	کبر نهر فیض حقه یون
فرمانه حتی ویریون	قربانه کل قربانه کل

(بیان دنیادن زهد و اعراض)

و شعب ایماندن بری دخی زهد در که النده بوانوب امساکی
مباح اولان نسنه لری ترک ایتکدر زیرا امساکی مباح اولسد
ترک ایتک فرضدر آلات لهو و امشالی کی و بعضی از باب حقایق
پیوردیلر که زهد بالکلیه دنیادن اعراض و عرض و متاعنی
ترکدر بروجهله ترک ایتدیگک نسنه به بر دخی قلبک میل ایتبه
شویله که اگر نو عا میل بوانورسه اکا صورت ترک و معنا
عدم ترک دیرل پس اولکی زهد شریعت مرتبه سنده اولنلرک
زهیددر که انلر کرچه اللرنده بولان اموالی ترک ایتمش لرددر
ولکن بالکلیه دنیادن و وجوددن قنابولمشلرددر و بونلره زاهدلر
دیرلر که عاشقلرک خلافتدر و بونلرک سلوکی طریق آخرته
و جنتده درجانه و حور و غلمان و امثالنه در وایکجی زهد
حقیقت پایه سنده اولنلرک زهدیدر که ماسوی الاهدن بالکلیه
اعراض ایتشلرددر و واری بوغه صائمشلرددر و بونلره عاشقلر
دیرلر که سلوکلری حقه و رؤیت دیداره و تجلیانه و امثالنه در
پس هر زاهد عاشق اولمز و لکن هر عاشق زاهد اولور نتکیم
ابراهیم بن ادهم و شیخ عطار و امشالی بوقیلدنددر شوقدر
وارددر که انسان حقه واصل اولدقدن صکره دنیادن اکا
ضرر کلز والنده بعضی اشیا بوانسه دخی زهدینه مانع اولمز
زیرا قلبی ایله ترک اهلیدر نتکیم ابو حامدک برادری شیخ احمد
غزالی به بعضی عناب ایدوب بسلدیگی افراس ایچون سن
بو آنلری یلرسکز سر خود زاهدسکز دیدکلرنده بزبو آنلری
قازیغه بفلزلر بوخنه قلمزه دکل دیو جواب ایتدیلر پس بوندن

فهم اولنديکه تارك دنيا اولمق في الحقيقه قلبه اولور ای نيجه
صورت اسيرلي واردر که تحصیل دنيا ایچون خلقك يوزينه
ریاضت ایدرلر و می یدنامنه اشخاص واردر که کسب حرام
و خبیث ایله تعیش ایدرلر ارادت بولی ایسه طریق عاشقاند که
عاشقلر حرامدن و شبههاندن احتراز و پرهیز دکل بلکه
حلالدن بیله حذر ایدرلر زیرا نیجه حلال واردر که خواص
مضره می واردر خصوصاً که اکثراً طعام ایتمک قلبك
مناجات حقیدن حرمانه سبیدر زهد زمان اولده ایدیکه
طویراقدن برآیدست ابریکی و یقیندن براسکی بصدت یعنی
والتنه برپوستی اولان اغلیوب شونلرک آخرتده محاسبه سن
نیجه و یریز دیرلر دی زمانه نک مشایخنده و می یدلرنده مدعیلر
ظهور ایتدیکه سمور کیرل و کجیلان آملره بیزل و ذیب و زینتی
سویب هر حالده خصوصاً طعامده عوام ناس و بلکه ملوک
تقلید ایدرلر و خرصلرندن حرام و حلالی جمع ایدرلر و کفر
و ایمانی بریره کتورلر ای نیجه صالحلر کذر ایتدیکه بابالرندن
انتقال ایدن میراثی شبهه اودر دیو قبول ایتدیلر و اصابت
ایتدیلر را قرأند کاور (و تأکلون التراث اکلاً لما) یعنی
میراثی حلال و حرام دیمز بر سکن علی الخصوص که میتک
دیونی اولدیغنی یلورکن طالی چنبدن کچورلر و ندن
معلومدر دیرلر و دیمشلدرد که دائن حیاته دکل ایسه مالی وارثه
تسلیم ایده اگر وارث معلومی واریسه والا اگر کیندینک ضرورتی
واریسه کند ی نفسه خرج ایلیه یو غنسه محتاجلره تصدق
ایلیه و یو ایکی صورتده ثواب صاحب حقك اولوب کندی

اورتاده وکیل کی اولمش اولور و علی کل حال مؤمنه لازمدر که
دنیا به حریص اولوب حقوقی حفظ ایتمامکدن صاقنه و حیاته
ایکن بوکنی تخفیف ایلیه زیرا عن قریب اوکنده عقبات
واردر و کمال صحتده ایکن اولان صدقه نک ثوابی و صبتدن
اکثردر کل ایمدی دنیا سکادناوندن اولسونکه عارفلر اراننده
دن و سافل اولور سن بلکه دنودن اولسونکه قریبدر یعنی
دنیا سکا مناع بلاغ اولوب انکله حق تعالی به قربت بول
بلکه وصلت اهل اول و دنیا حقه پرده یعنی حجاب غلبلدر
وانک حدی بدی قات کوسکک مقعربنه وار نیجه در
یوقار یسکه کرسی و عرش ولوج و قلمدر عالم آخرتدر دخی
یوقاریسی عالم ارواحدر که مقام مهمین دیرلر که اوراده اولنلر
دنیا و مافیهای و آدم و عالمی بیلزل بلکه انوار حقه غرق
اولوب مشاهده دائمه اهلیدر و یومرتبه ره حجاب لطیف
دیرلر یوپرده دن دخی کذر ایدوب بصیرتلی عالم علمه کشاده
اولنلر و غیب الغیوب روضه سندن شمه بولنلر بالکلبه
ما سوی الله چار تکیر اوردرلر و کونینه لمحیه صالمزل و مقعد
صدقه حقه او توروب طورلر انکیچون یومقوله ره هم معلوم
و هم مجهول دیرلر معلومینلری بشرینلریله در و مجهولینلری
حقیقتلریله در ای نیجه لر صدرده در که بایده اولنلر انلرک
حالی رینی بیلزلر و ای نیجه لر باب الله سندن دخی دوزدر که باب
و صدرندرا کلزل بولنلر انسان حیوانی و اولکبلا انسان حقیقیدر
وار ایمدی انسان حقیقی اوله کور که یومقاملره ایاق بصاشن
وملاه اعلا اراننده قلیچکی عرشه اصاشن و دنیا به کلدیککه

از چوقه که سن نبلر سنیکه مجرد شیخسن وخواجه و بکسن
 و بعض اولیا پیور مشرد در که ابراهیم بن ادهم بنم زمانده
 اولایدی اتی تختیدن ایندر مردم بلکه دواتی ایچنیده ایکن
 تریه ایدردم و شاهلی اکا ضرر و یرمزدی یعنی انک سیاح
 عالم اولوب ترک و تجرید وادیسنده دور ایتدی یکی مرشد
 بولوب طلبکار اولدیغندن ایدی پس فتنه که مرشد و تسلیم
 وارد در شاه انده درویش اولور و تاجی کلاهه و یرمک لازم
 کلر زیر اسلیمان علیه السلام صاحب ملک و تاج ایدی و یوسف
 علیه السلام دخی عزیز مصر ایدی و نیجه خلفاء حقیقیه
 اولکر نیجه نجائب یعنی بد کلریدیلور کن پیاده حج ایتدیلر
 و طریق حقه و کعبه مقصوده فنا فی اللهدن کندیلر سوز
 همان مرشد بولمقددر و مرشد دخی بولور و لکن طالب بوقدر
 نتکیم کمال نجندی پیور مشرد (ع) جهان پر شمس تبریزست
 مردی کوچو مولانا) یعنی جهان شمس تبریزی کی مرشد لاله
 طولودر و لکن مولانا کی مرد میدان بوقدر و مفتی یحیی افندی
 کلماتده کلور (ع) سویلدر می یوق جهانده بلرز سویلری یوق)
 یعنی طوطی دیلری سویلدیجی مرشدلر و معلملر وارد و لکن
 طوطی کی تعلم قبول ایدوب سویلکه مریدلر بوقدر بلکه اکثر
 شیخلرک و مریدلرک سویلدری هذیان مقوله سیدرو هر عصرده
 یوزیکرمی درت یرک و بلکه دخی زیاده اولیا وارد در که
 رئیساری قطب الاقطایدن نتکیم تفصیلی کتاب الخطیاب نام
 کتابزده در که دمشق الشامده اشارت الهیه ایله تألیف اولمشدر
 (لمحرره)

جسم و جان و مالی ترک ایله خلیل اللهه باق
 بق نوجهله تجلی ایلمشدر اکا حق
 ملت حق حقه تسلیم اولدیغفن بیلدک ایه
 وارانجی قوکندیکی یوقلق اودینه طورمه باق
 بلبللی کور نیجه ابراهیمله دوشدی اوده
 انکیچون صحن کاشنده او قور یریک برسبق
 کل بو کون ظلمنده قائمه کیچک ایر کور کوندزه
 صاغ و صولک فرق ایده کور و ارا یکن جانندن شفق
 بو کونک یارینی اولمشدر صبح آخرت
 آزا قالدی قالدق الا صبح ایده فجر ی شق
 تازه تازه غنجه لر جمع ایله باغ فیضندن
 پیرایشکننده حقیا نبلر سن اللهه کل طبق
 (بیان حفظ الحرم والعیال)

شعب ایماندن بری دخی حفظ الحرمدر یعنی اهل و عیالی
 ظاهرده آفاتدن و باطنده فساداتدن حفظ ایتک و مخدوم
 و خادمه احسان ایلک دخی ایمانک شعبه لندندر و مخدوم
 فی الحقیقه اکر چه کندیدر و لکن خادمه احسان ایتمه سبیل
 احسان حقه مظهر اولوب کندی کندینه احسان ایتش کی
 اولور و دنیا و آخرتده فائده نور و بوراده خادم مملو که
 ویناشمه تعبیر ایتد کلمری خدمتکاره شاملدر و مخدوم
 اسم اعظم و سائر اسماء جزیه کیدر انکیچون قرآنده کلور
 (ید الله فوق ایدیهم) و قرآنده (الرجال قوامون علی النساء)
 دخی سرمد کوره ناظر در زیر رئیس داردن ماعداسی نسا

حکمرنده در شول جهند که غیرک زیر دستنده در و مشهور در که
 ال ال اوزرنده در عرشه وارنجه دیرل و جمله نک حاکی
 مبدأ اول اولان الله تعالیدر انکیچون پادشاه بیله قولدر پس
 شمدن صکره بشلو باشمه اولایم دیمک بالنسبه در زیر کنسیدی
 باشنه سلطان اولمش اولور یوقدر و انسان کامله شرف ذاتی
 حقه قول اولغله در یوسیدن جناب نبوی پیورر که (انا سید
 ولد آدم ولا فخر) یعنی بن سیادت و ریاستم له فخر اینم بلکه
 عبودیت حقه فخر ایدرم زیرا عبودیت انسانک صفت
 ذاتیه سید فقر کی الوهیت و ربوبیت و غنا حقک صفت
 ذاتیه سی اولدیغی کبی و بورا ده ولد آدمدن مراد بحسب
 العرف نوع آدمدر یعنی آدم اوغلنک سیدی یم دیمک آدمک
 و ذرینتک سیدی یم دیمکدر والا آدمدن افضل اولمق لازم
 کلور مع هذا (انا سید الناس یوم القیمه) حدیثی آدمدن
 و اولادندن عموما افضل اولدیغنده صریحدر و بورا ده
 سیادت تعریج و بوم قیامت تعینک سری امتی کنسیدی
 قبوسنه ارشاددر که طوغری اورایه کله و شفاعت بوله
 و مراده نائل اوله زیرا غیر قیور دن مقصود حاصل اولماز
 شول سیدنکه انلردخی بوقیویه محتاجلدر تنکیم قرآنده کلور
 (عسی ان یبیشک ربک مقاما محمودا) یعنی مقام محمود آخرنده
 شفاعت عظمی مقامیدر که جمیع انبیایه اول مقامدن شفاعت
 اذن و بریلور اشته قول اولور سک بویه قبویه قول اول و قبوی
 صلواته آجوب قیانا که شفاعت ایره سن و جسته کیره سن
 (لمحرره)

ای کوزل یوزلور رسول الله شفاعت قبل بکا
 چون پیوردک کیم کوزلردن اولور حاجت روا
 شمع حسنک سیرایدوب پروانک اولدی مهر و ماه
 کیم دوزلر اوستکه هر روز شب چون آسیا
 چون انا امح دیوب و پردک ملاحتدن نمک
 یونمکدن یوسنی حسرت نگاه ایندک سکا
 یار رسول الله یا خیر الوری کشف ایت یوزک
 ناکه دیدار کله اوله دیده دل روشن
 آه کیم مستغرق دریای خیرتدر یوسکون
 شیخ حق اوله لی عشقک یوزیله آشنا
 و حرمتی حفظدندر که باعث تهمت اولان مواضعدن انلری
 منع ایده والا قرطبان اولغسه مؤدی اولور و انسان بر سودک
 قیماغنی بر کره یوزسه پردخی اولکی کبی قیماقی طومنز و انسانک
 الهی ییلاق عرضی بر ساعتده بقیلور و یوایش ایله جانی ابدی
 یاقیلور و انسان شرار نسادن احتراز و الله تعالی به استعاده
 و خیانتدن دخی حذر لازمدر زیرا ناقضات العقلدر و اما
 شافعیدن منقولدر که الله تعالی یوم میثاقده درت کیمسه نک
 حالنه اعتبار ایتمز اولکبسی زهد خصاصد خصاشقی و زننده
 خصیه سی تزع و اخراج اولنان کیمسه در که اندن اولاد کلز
 زیرا شهوتی منقطعسه و آلتی نامساعد و بلکه بالکلیه مفقود
 و مقطوعدر بوجهندن بحسب الغالب بومقوله لک زهد زینه
 اعتبار یوقدر زیرا زهد اودر که برنسنه و ارایکن ترک ایده سن
 شهوتی اولیان آدم ایسه زنادن پرهیز اینک مرده اولمش کافری

قتل ایتک کبیر که انکه غزا حاصل اولماز انجق شهوتدن
غیریدن پرهیز ایتسه پرهیزنده صادق ایتسه عند الله معتبر
اولور و امور دنیایک تملقه صالح اولنلرک جملہ سی شهوات
قبیلندنر که طبع و نفسک انلره نزوع و میلی وارد در کر چه
لسان عامه ده شهوت بطیثه و شهوت فرجده شایعندر
و ایکنجیسی تقوای چندیدر ضم جیم ایلہ چند اصلینده حرب
ایچون اعداد اولنسان عسکره دیرلر که انلرده شدت و صلابت
وارد در صکره پادشاهلره متعلق اولان چاوشلرده و امثالنده دخی
استعمال اولندی یعنی ملوک و سلاطینہ متعلق اولوب امور
ناس ایچون تعیین اولنان کیمسه لک تقوالرینه اعتبار یوقدر
زیرا وقتی ککلمد کده واللرینه کیرد کده حرام و حلاله باقرلر
صونارلر و خلقک مالن الوب و عرضن یقمقده پروانه کچی
دوزلرا کر تقواری جانندن اولایدی هر برده حقوق کوزہ درلر
و خلقی کوزلر دی و اوچکنجیسی امانت امرأه در یعنی انک
اما ننه اعتبار یوقدر بلکه هر تقدرا مینه اولسه ینہ خیانتدن
خالیہ اولماز پس محرم راز اولمغه سزا د کادر والا فضا حنه
مؤیددر و دیمش لردر که ایکی خاتونله استشاره و مقتضای سیاه
عمل اولمشدر ماعداسی دکل بری حضرت شعیبک کریمه لری
صفورا که حضرت موسی علیه السلامک اهلیدر و بری دخی
ازواج مطهره دن ام سلمه در رضی الله تعالی عنهن و در دنجیسی
عبادت صبیاندر زیرا احوال نیت بیلزلر و حضور قلب نذر
فهم ایلزلر و شرائط عباداتی استیفادن عاجزلردر کر چه
ارالنده نیجه رشید دخی بولمش و هر حالته اعتبار اولمشدر

و دیمشدر در که صبیانک ایمانی فرزندز مکلفلر کچی سائر اعمال ایتسه
نافله در ولکن نماز قیلدیغی زمان نیت ایلدم مکلفلر اوزرینه
فرض اولان نمازه و صائم اولدیغی وقتده نیت ایلدم مکلفلر
اوزرینه فرض اولان صومه دیمک کر کدر و انلرک عبادتلرینک
ثوابی کندیلرینکدر ابوینک دکل و هیدلری مقبوله دکلدر
و عبادتلرینه قبول و ثواب اولق ابوینہ متابعت ایلہ در
و دیمشدر در که انسان کثرت عیالدن تضجیر ایتمک کر کدر
بلکه ارالنده اهل بخت و سعادت وار ایتسه برکات معاشه
سبب اولور مکر کیم تارک فرائض اولدقلری جهندن منحوس
اوله ل و انسانک بعض سببانی وارد در که انک کفارتی معاش
عیال خصوصینده اولان هموم و غم و مدر پس اومقوله غمزه
غمزه بلکه کاهکه کفارت اوله و رزق سنک الیکده د کادر که
سن رزاق اوله سن بلکه سن دخی عیالک کچی مرزوق سن
و جمیع خلق عیال اللهدر تشکیم بر کیمسه سفر ایدوب خاتوننه
نفقه الیقومقده بو خصوصده اول خاتوننه بعضیلر ستم ایدیمک
خاتون دخی بنم زوج دخی رزق ییحیدر بوخسه رزق و یریچی
د کادر دیو جواب و یردی اشته بو مرتبه عارف بالله اولوب
توکل نه ایدیکن فهم ایدنلرک مرتبه سیدر پس قلبینده رزق
خصوصی ایچون اضطراب بولنلر اسبابه تشبث ایتایدر کر چه
الله تعالی برایشی عندالاسباب ایشلر بوخسه بالاسباب ایشلر
یعنی فی الحقیقه اسبابک تأثیری یوقدر بلکه مؤثر حقیقی
الله تعالیدر و بعضیلر که ایشلر تشبث اسبابه متعلق اولمادیغی
جهندن وجود بولدی شمد نصکره وجود بولورسه بلا سبب

و یا خود سبب خفی ایله حق را جعفر یعنی حق تعالی قادر در که
 مراد ایندیکی وجهله انی وجوده کنوره و بر کیمسه ضرورت
 نفقه ایچون عیالی ترک ایدوب فرار اینسه حق تعالی انک فرضی
 و سائر عباداتی قبول اینیه مکرکیم عیالنه رجوع ایده و عید
 ابق دخی بویله در یعنی قول افندیسی قیوسندن فرار اینسه
 جمیع طاعانی مر دوده در و بونده بوصفانده اولان اولاده
 و شاگرداره و مریداره دخی تنبیه وارد زرا فرار اینسه دخی
 عصیانلری فرار حکمنده در والله الحفیظ و بوندن مفهومدر که
 قوللر الله تعالی نیک هر خصوصده و کبیلری و خلیفه لریدر
 و لکن قول جانبنده ضعف حقیقی اولغله کر کدر که
 اول دخی کارنده اصله رجوع ایلوب الله تعالی بی وکیل ایلیه
 تنکیم قرآنده کلور (فاتخذ وکیلا) و بونک نظیری صلوات
 شریفه در یعنی کر چه الله تعالی (صلوا علیه وسلموا تسلیما)
 دیو رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حقننده تصلیه
 و تسلیم ایله امر ایلدی و لکن امنیک بومعنا ایله قیامدن
 عجز نامی اولق حسبیه تصلیه و تسلیمده حتی وکیل ایدوب
 (اللهم صل علی سیدنا محمد و علی آل محمد وسلم) دیر و حقیقت
 حمد دخی بویله در که حامد و محمود فی الحقیقه الله تعالی در
 و ثنا دخی بویله در تنکیم کلور (لا احصی ثناء علیک انت
 کا اثبت علی نفسک) و کشتی عیالی اضاعت اینمکه قطع رحم
 وارد که عند الله سبب غضب و باعث انقطاع و صلدر
 حتی طلاق و یرمک مشروغ الاصل ایکن انقض متاجاندنر
 انکیچون اکوانده مختار اولان اجتماعدر افتراق دکل بوجهندن

وفات ایدن اولاد اوزرینه و سائر ایچون اغلر و ملائکه دخی
 سنک فرقتک کوروب اغلر و لکن ارواحک اغلمسی بشر کی
 کوز یا شبله دکادر بلکه حاللرینه مناسب اولان وجهله در
 تنکیم قرآنده کلور (فا بکت علیهم السماء و الارض) یعنی
 سما وارض فی الحقیقه اهل ادرا کدن اولغله اغلر و لکن
 عاصیلرک هلاکنسه اغلر و مرحت قیلزل مؤمنه ایسه
 بر حال اوزرینه اولق کر کدر که وفات ایدکده جمیع اشیا
 ا کا اغلیه و مرحت ایلیه یاسن عیالکه مرحت اینیچک سکا کیم
 مرحت اینسه کر کدر که حدیثده کلور (من لایرحم لایرحم)
 بورادندر که کلبشکه وار یشم دیرلر و بومقامده تفاسیرده
 کلور که هر کیم بو دنیاده خلقت کا هلرین عفو ایدر سه
 و عفو بئلرندن تجاوز قبلور سه آخرتده دخی الله تعالی اندن
 عفو و تجاوز ایدر و هر کیم بر مدیون معسره بر قاج کون دخی
 مهلت و بر سه الله تعالی دخی ا کا کوره معامله قبلور و هر کیم
 عباد اللهدن حقنی استقصا ایدر سه الله تعالی دخی اندن
 حقنی حبه حبه الور و هر کیم یوامت اوزرینه نشدید ایدر سه
 الله تعالی دخی قیامتده انی شدتله اخذ ایده و علی هذا یس
 انسانده مکارم اخلاق لازمدر تا که حق تعالی ا کا لطفله
 معامله ایده و بر محله ده اهل صلاح بولوب وفات اینسه ملائکه
 انک اوزرینه اغلر زرا انک عباد انک انواری اهل محله دن
 منقطعه اولور و ظلمنده قالورلر کر چه سفهاء محله اومه ولری
 استثقال ایدرلر و وفاتنده اغلر دکل بلکه کوله لر و حظ ایدرلر
 اصلی بودر که ارالنده جهت جامعده بوقدر زرا بری صالح

و بری فاسق در پس مسجد و کنیسه بر اولدیغی کی انلردخی
بر کادر وای اول شخصه که آخرتده شفاعتگاه اوللره
دنیا ده خصم اوله وحید شده کورکه (لا تضر بوا اماکم
علی کسر انائکم فان لها اجالا کجالکم) یعنی جاریه لریکن
چناقلریکن و چوملکلیکن و بونلریکن سنه لری قیردقلری
زمان نیچون قیردیکن دیوانلره اذیت ایتکن زیراسنک اجللیکن
اولوب حملولنده وفات ایتدیکن کی چناقلریکن دخی عندالله
آجال مقدره سی واردر که تمام اولدقده بر بهانه ایله منکسر
اولورلر پس دنیا ده درست سنه قالماز عاقبت قیریلورلر تنکیم
ملوکدن برینه قیل دیشندن مصنوع و مقضض برقیمتدار
قدح اهدا اولدقده زیاده مسرور اولیجق مجلسنده حاضر
اولان حکمدان بری (سرور یوم و غم ابد) دیدی فی الحقیقه
بر کون اول قدح منکسر اولدی و پادشاه انک غننده قالدی
و بونک نظیر یدرکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضر تلیرتک غضباء دیرلر برناقده لری واریدی و دأب
شریفلری بوایدیکه کاهیجه آتلی و دوه لری برسر الهی به
بناء قوشدورلر و مقابله ده سابق اوللره مال و برزلر ابدی
بر دفعه اول غضبایی غیرک دوه سی یوکرک چیهوب کچدی
و غالب کلدی اوراده حضرات اصحاب رضی الله تعالی عنهم
رسول اللهک دوه سی کری قالدی و کچیلدی دیو محزون
اولدیلر اول وقت کله اول دوهک مسروق اولوب کبروده
قاندیغی یوغیدی پس اوراده رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضر تلیری پیوردیلر که بر سنه مرفوع اولدی الا

موضوع اولدی یعنی هر عالی سنه به آخریت اولور و الحقه
دوشر تنکیم اوقده مشاهددر که هوایه اغرقدنصره آخر
منزل خا که اینر صافق ابدی حالکه مفرور اولوب هواینه
زیرا منزلت آخری قیردر اگر خرشیدکی سرك فلك رابعه به
ایرسه ینه سن خاکده بر ذره سن و اگر بحر مسجور کی هر طرفک
مالا مال اولسه ینه سن برقطره سن و سن داراتله دارا اولسک
بر کون ینه زبونسن و پهلوانلقده رستم و سهراب اولسک
بالا خره سرنکر سن ماء مهبندن اولدیغی نه تیر اوتسدک
و پدرک بولی اولان توبه بی قیوب نه مقوله اصرار یولنی طوتدک
کل ای غافل خلقه اذیت و ازار ایتکی قوزیرا جله کز نفس
واحد دن مخلوق اولمش اقر باسکز و اجانبندن اولدیغکز
صورنده ینه اخوان و احبابسکز و انسانیت پوسنی چیقاروب
قوردی اولاجقسکز و کلاب کی جیفه دنیا اوزر ینه خرنلداشوب
نه یوله چیه جقسکز اغلاک شول کون ایچونکه کوزلردن قان
کله وایکک شول موت ایچونکه اولدمده کیمی اغلیه و کیمی کوله
(الحیره)

ای جهان آرا عالم نیجه اولور بروردکارا عالم نیجه اولور
اریدی تم از قالدی کونم عجبا بنم عالم نیجه اولور
علم کناه د فترم سیاه اللهم الله عالم نیجه اولور
شرعی کوندم طاعت ایتدم طوغری کتدم عالم نیجه اولور
حق قول اغلر جکرن طاغلر دیک شاهلر بکر عالم نیجه اولور
(بیان اماطة الاذی عن الطریق)

وایمانک شعبه لرتک ادناسی اماطة الاذی عن الطریق قدر یعنی

خلق یولی اوزرنده هروره مانع و یا موجب زحمت اولان
 نسته لری ازاله ایتکدر طاش و دیکن و امثالی صکی اولان
 اشته ایمانک شعبه لری سکسان قدر معدود ولکن بزبوتحفه ده
 برقاجنی ایراده اکتفا ایتدک ماعداسی غیرى آثارمزه در
 یوری ایمدی خلقک یولندن دکنی قالدردمغه سعی ایله یوخسه
 یوللرینه قیوقازمه و دکن صاچه زبیرا عاقبتنده بنه سن ضرر
 چکر سن و برنسته معصیت اولدقدنصکره ازایسه دخی
 تحقیرایتمه بلکه انده غضب الله اوله خصوصاً که صغیره کیرهک
 وسیله سیدر و کیره دخی اکبر الکبائر اولان کفره مؤیدر
 و برنسته دخی که طاعت قیلندندر قلیل ایسه ده خورکورمیه
 بلکه رضاء الله انده اوله زبیرا کذر ایتدیکی اوزره بریوادن
 برطاش و یاردیکن رفع اینسک و یا چاموری دفع ایچون قالدردم
 یاپدرسین یونلر ایمان باندن اولیجق مقابله منده ثواب دخی
 واردر زبیرا ثمرات ایمان بلا ثواب اولماز پس برطاشی و یاردیکنی
 الله تعالی رضا ایچون یوادن قالدربوب ثوابی انانک و بابانک
 جائنه هبه ایلسک انلراول عملک ثوابی ایله منتفع اولورل سائر
 اعمال کا قیاس اوانه محکیدرکه برکیمه هر جمعه کونی
 کسبنی والدینی جانلرینه هبه ایدردی برجمعه کسب ایده مدی
 واردی او مقابله ده یول کاردن برقاج غاوون و قارپوز
 دوشوروب و یویوب پانک ایدوب برمه کبه طوغرایوب یدردی
 اوکیجه والدینی واقعه سنده دیدیلر که اوغل چوقدن جانم
 قاوون و قارپوز استردی هله کلدی واصل اولدی دیواخبار
 ایلدیلر و یوندن معلوم اولدیکه هر عمل صالحک ثوابی روح

میته واصل اولور مکرکه افعاله متعلق اولان برلرده ریا
 و سمعه اوله و یا امواله دائر اولان ماده لرده شبهه یولنه
 و یا خبیث الاصل اولدیخی مقطوع اوله و یا خود طعمه
 غیرک نظری تعلق ایله واندن طایفه زبیرا یومقوله صورتلرده
 صدقه و غیرک ثوابی اولماز خصوصاً که برکیمه برطاشی
 برکوزلوک قارشوسنده اکل ایدوب اکا طاندرمه درمانسز
 درده اوغرایه وار ایمدی حاملرده و غیرى موضعلرده خلقک
 نظرنده طعمام اکل ایدنلرک حاللرینی فهم ایله واسی برلرده
 قاوون و قارپوز یینلرک وصفوق شربت ایچنلرک جهالتلرینی
 تفکر قیل زبیرا یومقوله ایشلری ایشیلر علما ایسه ده جهلادر
 شول معنادنکه عالم علمی ایله عمل ایدنه دیرل والا عالم دینک
 نسیمه مجرد قیلندن اولور علماء زمانه و مشایخ دخی یونلرده
 داخلدر تنکیم علامه شیرازیدن سؤال ایدوب قرآنده مشایخک
 ذکرى وار میسدر دید کلرنده (هل یستوی الذین یعلمون
 والذین لا یعلمون) آیتن اوقیوب لایعلمون ایله مراد انلردر
 دیدی و حقیقت علم اودرکه قطعی اوله پس بروقتنده
 بعض شهادت ایله زائل اولان علماء علم دیمزلر و کشف دخی
 یویله در که کشف خیالی به اعتبار یوقدر بلکه معتبر اولان
 کشف صریح قلبیدر و صوفیه طائفه سندن داخل دائره
 کشف اولنلرک اکثرى کشف خیالیده قالمشدر بر وجهتدن
 ایمان و کفرى بری برینه قارشدیروب ضال و مضل اولمقدن
 خالی دکلردر یومقوله ضمه فانک حاللری ایمانلری ضعیف
 اولمغه محمولدر زبیرا ضمهف اوزرینه مبنی اولان دخی ضعیفدر

پس شعب ایمانله عمل ایدوب ایمانی تقویت ایتک کر کدر زیر
 سمع ضعیف از اجق یلدن سویندیکی کبی ایمان ضعیف دخی
 شی قایلدن منطقی اولور تکیم دیمشدر درع (خود چه باشد
 قوت تقلید عام) یعنی عام ناسک تقلیدی ضعیفدر و دینده
 قوتی یوقدر شویله که یوکون معاذ الله دجال خروج ایلسه
 و یا انک حکمنده بر مضل ظهور ایتسه حل ایمانی اوزر لر
 و کندیلرینه مذهبسر لکدن اوز که مذهب دوزر لر واکر
 بر کیمسه ایمان ثباتی استرسه صباح نمازینک سنتیله فرضی
 اراستده بودعایی اوج کره اوقیه (اللهیم یارب یا حی یا قیوم
 یا بدیع السموات والارض یا ذا الجلال والاكرام یا من لا اله الا انت
 سبحانک انی كنت من الظالمین اسألك ان تحیی قلبی بنوره معرفتک
 بومعرفتدن مراد الله تعالینک ذات وصفات و افعالی اهل
 سنت و جماعتک ییلد کلری کبی ییلد کدر لکن اهل ظاهرک
 حالی و اعتقادی علم کلامده مبین و مفصلدر اهل باطن دخی
 بو حال و اعتقاد اوزرینه در و لکن انلرک ذوق و وجدانلری
 حسبیه باشقه خالاری دخی وار در که کتب تصوفده
 مشروحدر و بر کیمسه نک وصیت تعلق ایده جک اصلا مالی
 اولسه ینه مرضی حالنده حاضر اولنلرک یا نلرنده شریعت
 و طریقت و معرفت و حقیقتده اهل سنت و الجماعت مذهبی
 اوزرینه یم دنیا و آخرتده بویله شهادت ایده سز دیو وصیت
 ایلیه تا که غیر یلر انک دینده نه حالده اولدیغن بیلر و حسن
 حالنه شهادت ایلیه لر زیرا مؤمنلرک شهادتلری عند الله
 مقبولدر تکیم حدیثده کلور (انتم شهداء الله فی الارض)

و مؤمنه کر کدر که اوشاقلرینه تعلیم ایدوب بویله دیه که
 (الله ربی و محمد نبی و الاسلام دینی و الکعبة قبلتی و المؤمنون
 اخوانی و مذهب اهل السنة و الجماعة مذهبی و ابو حنیفه
 النعمان بن ثابت الکوفی صاحب مذهبی) و بوعهد نامه بی
 صباحده و اخشامده برر کره اوقیه که بودر (اللههم فاطر
 السموات والارض عالم الغیب والشهادة انی اعهد الیک
 بانی اشهد ان لا اله الا انت وحدک لا شریک لک وان محمدا
 عبدک و رسولک وانک ان تکلنی الی نفسی تقربی من الشر
 و تباعدنی من الخیر و انی لاثق الا برحمتک فاجعل لی عندک
 عهدا توفینیه یوم القيمة انک لا تخلف الميعاد) بر کیمسه بوعهد
 نامه یه هر صباح و هر اخشام ملازمت ایلسه عهدینک اوزرینه
 مهر اور یلوب عرش الله وضع اولنور و قیامتده ندا کلوب
 قنی الله ته الی ایله عهدی اولنلر کلسونلر جنته کیرسونلر دیدلر
 و بوعهد نامه خصوصنده فقها و محدثون اتفاق اوزرنده در
 حتی فقها دیمشدر در که مذکور عهد نامه بی کفتک صدری
 یعنی صاغ کو کسی اوزرینه یازسه لر میت قبرده اندن منتفع
 اوله و منکر و نکیر الندن سهولتله قورنله و میتک النسه بسمله
 یاز لمقده دخی فائده عظیمه وار در اکر النسه اولوزسه باری
 کفتدن النی محله کتابت اولنه و زمزم ملوکفن و سائر تبرک صالح
 اولان اشیا دخی اکا قیاس اولنه سوال اولوزسه که مؤمنده
 حال قلب کر کدر و الا ظاهرده آثارک فائده سی ندر جواب
 بودر که مؤمن دین اسلامده نقدر ضعیف الیقین اولسه
 ینه اعتقاددن خالی د کدر بلکه بعض امیلرک ایمانی علمادن

قویدر زیر امیر (علیکم بدین المجاز) وفقی اوزره عامه نک
اعتقادری اوزره اعتقاد ایتشدر در واعتقاد لرندن دکه حاله
دونمز لر علما ایسه دالدن داله قونارلر و آخر انلرده دین عجازه
ودین عیبسد و اما ورنجبرانه و امثالنه کلورلر تنکیم تفسیر کبیر
صاحبی فخرالدین الرازی و خاتمه المتکلمین محمد شهر ستایندن
و امثالندن منقولدر پس اعتقادنده راسخ اولان مؤمنک عملی
قلیل و ضعیف دخی اولسه قبرده ملکیکن انک النده و کفنده
اولان خطیه نظر ایدوب تعظیم ایدر لر و اول معنایی دینده
کالنه حل ایدر لر تنکیم وارد اولمشدر که (نحن نوحکم بالظاهر)
(والله يتولى السرار) و حق تعالی ستار اولدیغی جهتندن
مؤمنک باطنده اولان حالی ستر ایدوب عفو و مغفرتی ظاهره
بنالیدر مکر که اول کیمسه منافی و یا منافی صفاتلو اوله
و فرق ضاله ظاهرده اکفار اولمزسه لر دخی مفرط لرینک حالی
عند الله یماندر یزید و حجاج ظالم و تیمور انک و امثالی دخی
انلره ملحقدر زیر یزید و حجاج کر چه اهل سنتدن یکنورلر دی
لکن تصدی اید کلری افعال فاحشه کفرارینه نشان اولدی
و تیمور انک مباشر فواحش اولدیغندن ما عدا مذهبده دخی
شیعیدر حتی علامه تفتازانیده بیله آنک رایحه سی وارد لر زیر
اول وقتک فضلاستندن اولمسه تیمور دن احترازا و بادواته
اقبالدن خیلی مساعده لر ایتشدر تنکیم تمثیلده (رکب علی
وهرب معاویه) دیدیکی اکا دال و یزید حقنده (لعنة الله علیه
و علی اعوانه و انصاره) دیدیکی اکا شاهددر اکر یوسوزلری
واقعی بیان ایچون سویلش اولسه فی الجملة مسلمدر و لکن

خاطر

خاطر ایچون سویلیدیکی روشندر غرض نفسی قو طوغری
سویله و مؤمنه کر کدر که هر صباح و هر اخشام سید الاستغفاری
دلندن قومیه که بودر (اللهم انت ربی لا اله الا انت خلقتنی و انا
عبدک و انا علی عهدک و وعدک ما استطعت اعوذیک من شر
ما صنعت ابوء لك بنعمتك علی و ابوء بذنبي فاغفر لي فانه لا يغفر
الذنوب الا انت) بر کیمسه بو استغفاری صباح دیسه و اول کون
وقات ایسه و یا خود اخشام سو یلسه اول کیمجه انتقال ایلسه
جنته داخل اوله کلام مذکورده ابوء کلمه سی ارجع معنایه در
ولکن نعمته رجوعک معنای نعمتک حقدن اولدیغنه اعتراف
ایدوب شکرله منعمه دونمکدر و ذنبله رجوع ایتنک اعتراف
و استغفارله در پس دیمکدر که (یارب نعمت سنکدر وسندن
کمشدر و گاه یمندر و بندن اولمشدر تنکیم ابو البشر علیه السلام دن
بطریق الحکایه کلور (ربنا ظلمنا انفسنا و ان لم تغفر لنا)
(المحرره)

ایدوب جرمی دیدی آدم ظلمنا
که یعنی بو خطیئه بندن اولدی

طریق جبره سالک اولدی ابلیس

نه اولدیسه دیدی هب سندن اولدی

و بود عایی دخی شب و روز دیمک کر کدر که بودر (اللهم انی

اعوذیک من ان اشرك بك شيئا و انا اعلم و استغفرك لما لا اعلم

انک انت علام الغیوب) و بوندن مفهوم مدرسه انساندن

برکاهک صدوری جز ما معلوم اولسه توبه و استغفار لازم

کلور و اکر اول گاه کفر ایسه تجدید ایمان و نکاح اقتضا ایدر

بوصورتده مهر اول اوزرينه ادني الامر اون درهم كوش
 زياده وضع اولنور واکراول گاه كفر مقوله سندن دکل ايسه
 بالکرتوبه لازم کلور واکر خطا ابتدکني بتلزنه مجهول
 اوزرينه توبه صحیحدر شوقدر واردر که ظن غالی اولمچق
 تجدید نکاح اتمز والا تجدیدي تا کید بایندن اولور که
 مهر زائده محتاج اولماز و بومقوله برلده همه دوشوب
 تا کیده حاجت بوقدر شکیم دیمشدر که نمازد نصکره نماز
 و صلوات نصکره بردخی صلح بوقدر پیش ضرورت قویه
 اولمدیغه نکاح اوزرينه دخی نکاح بوقدر و کرمانی شرحنده
 کلور که بر کیمسه نکاحده یقین اوزرينه اولسه شکه یقینی
 زائل اولماز آبدست وامثالی دخی بویله درولکن توبه و تجدید
 نکاحده طریق احتیاطه سالک اولنلرک مال امری بودر که
 نکاحده مسامحه اولنسه بلکه اصل صحیح اولمچق اول ائنده
 طوغان اولاد فاسد اولور یعنی شرعا درجه قبوله مانع
 اولور سه دخی حقیقه مرتبه ولایته ایرشمن زیرا ولد زناتک
 اولیادن اولمدیغی عند اهل الحقایق اتفاقدر وحدیثده
 کلور که (ولد ازانیة شرالثلة) یعنی ولد زنی زانی و مرتبه دن
 بتدر زیرا ایکسنگ فحشی انده مجتهدر بوجهندن بعض
 اهل الله بن والده مک ابتدا اوغلویم دیو افتخار ایتشد زیرا
 اروعورت ابتدا حالرنده حیا و پرهیز اوزرينه اولوب لسانلرن
 وجوارحن حفظ اتمک غالبدر اما بری برلینک یانلرنده
 برده لری برتاد قد نصکره قوللرندن و فعللرندن بحسب الغالب
 جوق فحشیات و کفریات صادرا واور وحدیثده کلور

(ولدت من نکاح لا من سفاح) یعنی اهل جاهلیتک نکاحی
 صحیحدر که نبوته و ولایته مانع دکلدر بلکه مانع اولان زنادر
 واول زمانلرده کثرت زنادن ناشی اولادده اشیاه اولمغه زنایی
 سلب ایلد بلر و اهل طریقت دخی بویله در یعنی شول
 کیمسه نک که سلوکی جهنندن نسب صحیحی بوقدر بلکه
 سلسله صحیحدر دن منقطع وهوی و شهوتی غالب اولان کیمسه یه
 متصلدر اول کیمسه مقام حقیقه دکل بلکه درجه
 معرفته ایرشمن و معارف شیطانیه اولور کل ایمدی
 پاک اولایم دیر ایسک پاک اتادن تربیه بول و صالحه انایه
 رضیع اول تا که سندن دخی اولاد صلحا وجود بوله
 و ذریتک باقی قله وحدیثده کلور که (الرضاع بغير الطباع)
 (المحرره)

حقیقه واصل اولمغه بر مرشد کامل دله
 نایرنجه منزله ویر جنبشی اسب دله
 آتش عشق ایچره یانوب باقلوب اولمز کباب
 دلبیان بغرین مقدم خنجر تو حید ابله
 دونه وارقبه نما کی پوری صاغ وصوله
 کعبه یه طوغری توجه ابله زاد در دله
 پنجه کبر عاشق اولق نیجه ممکن زاهده
 باشه چیققی اوله می دهر ایچره برزن مردله
 فتح باب اولق در سک واری بذل ایت حقیقا
 چون در جنت یلور سن آچلور جو مردله

و اسباب کمال ایمانند که مدار جمعه و جماعت اولان شهر لده
ساکن اوله زیر احداث کاور (ایاکم والکفور فان ساکنی
الکفور ساکنو القبور) کفور ضمه کفرک جمعیدر فتحله که
قریه معنسانه در یعنی جمعه و جماعتدن بعید اولان قریه لده
و علم حال بلنلردن دور اولان طاع باشند و اقطار ارضده
ساکن اولان قبرده ساکن اولان میت کیدر که علم و عمل
تحصیلندن خالی و ذکرله حاصل اولان حیساندن معطلدر
کویا که قریه ده اوتور دیخی خانه سی قبری و کندی میت
واوزرینه کیدیکی لباسی کفندروادر پس علیه السلامدن
منقولدر که انسانک ساکن اولدیخی یرده بش نسنه کرکدر
بری عالمدر که علم حالی اندن اوکرنه و بری قاضیدر که خصوصاتی
قطع ایلیم و بری والیدر که ولایتی سیاستیه ضبط ایلیم
و بری طیبیدر که خسته لره معالجه قیله زیر طاعات و عبادات
صحت بدنه موقوفدر و بری دخی نهر جار یدر که انسان انکله
حیات بوله و حیوانات و اراضی اندن قانه و ناپاک اولان نسنه ل
انکله تطهیر اولنه سؤال اولورسه که بعض اهل الله طاع
باشلرینی اختیار ایتشلرودر یا کارنده مغاره لده قالمشدر
و قریه لده مکان طومشلردر جواب بودر که اهل الله
فی الحقیقه اودر که هم قالی و هم حالی بوله و بو ایکبسی
بولندقد نصکره هر زده ساکن اولورسه اکا طاع اوستی
باغدر و قریه لده شهردر خصوصاً که بومقوله زمان اختلالده
تکیم حدیثده کاور که آخر زمانده خلق خیر انبی فرسنگ
بولارندن طوتوب غزالیدن و اهل رباط اولان و یا خود وجه

معاش ایچون برقاج قیون اتخاذ ایندوب طاع باشند قیلاندر
خصوصاً که اهل حال کیمسه برقریه ده ساکن اولسنه
اول قریه انک برکاتیه شهرستان اولور تکیم وارد اولمشدر که
(علیکم بالسواد الاعظم) وینه کاور که (السواد الاعظم هو
الواحد علی الحق) یعنی برکیمسه اهل حق اولسنه و حق
اوزرینه ثبات و استقامت بوله اول کیمسه سواد اعظمدر یعنی
واحد کائف دید کار یدر که وحدتی کثرت حکمنده و مسکنی
بلده عظیم پایه سنده در پس بوندن معلوم اولدیکه علما
اولان یره قریه دملر کرچه قریه ایسنه ده خصوصاً که عالم
بالله و عارف بحقایق الله اوله شوقدر وارددر که وزیر کسری دن
منقول اولدیخی اوزره بش نسنه منابعدر اولکبسی یغوردر که
شوره زاره یعنی چوراق و طوزلو یره دوشه زیر اوت بتور من
شول جهتدنکه محل قابل دکلدر انکیچون قدرت الهیه محال
و ممتعه تعلق ایتز پس مانع محله در بو خسه قدرنده دکلدر
و نیجه اشیا ناقص اولمق دخی بو باینددر و برنسنه نک نقصانی
دخی حقل کالنه دلالت ایدر زیر هر صانع صنعنک کامل
اولدیغن استر پس نقصان اوزرینه اولدیخی ضانهک عجزنددر
حق تعالیه ایسه عجز و ضعف و غیره نقصان صغیرلی یوقدر
جام فیضی ساقیا نادان الینه صومعه کیم
شریت شهدی نه بلسون غالب الصغیر اولان

کرچه یوقدر مشرب پاکنده بارانک کلام
هیچ قبول ایلرمن آتی صخره صما اولان
ایکجهسی ضوء شمس قار شومشعل اولان سراجدر

یعنی شول شمع که کوندز کونشه قارشوینار ضایعدر
زیرا کونشک نوری اگا غالب اولمده یا غمی عبت
واسراف اولور اشته قویله یاننده ضعیفله دخی بویه در
(لحیره)

حسن یوسف واریکن یاغیری یادایتکندن

پیش اندام اوله مزه پهلوزن نازک بدن

شعله چشم عجزایله برابری سراج
برمی اعمی ایله نور وظلمتی تشخیص ایدن
اوچنجیبسی اعمی یاننده امرأه حسنا در یعنی برامی نک که
زنی خو بروی اوله اول خاتون انک یاننده ضایعه در زیر
کاشن جالندن کلچین اولمده دینه نکرانی یوق و بلبلان
حسنک بویوزدن دردی یک چوقدر

طونه لم غنجه کلک قرمزیدر رخساری

کوز کوزک باغده سیر ایلکه آثاری

برکوزل بوزلویه آج کوزلریکی کیم انک

فیض عشقی طاشه دلدن اوله جسمه ساری

دردنجیبسی مریض یاننده طعام لذیذ در زیر انحراف مزاج

واختلال طبایعدن فی المثل شکر شربتی زهر کلور و طعام لذیذ

مر المذاق اولور (لحیره)

جکوزک بویینی المی دله مزخسته جکر

قان بودرجیرایسه لیم مهرابی اگر

کرم قفل اوله یا اوله معتبر نعمت

صاغدن غیری انک بویینی الوری مکر

بشجیبسی

بشجیبسی رجل خاقل و عالمدر که قدرنی بیلز کمسه لاراسنده
بوانه اشته بودخی ضایعدر بوايسه اکثر یا قریه لره و کار
بره کوره در غرائب اخبارده ایراد اولمش و دفاتر محاضراتده
بولمشدر که بر زمان برعجوزک الله برطوغان کیرر کورر که
بورنی و طرقلری اوزامشدر نجب سنک طرقلریکی
چوقدن کسمه شلردیو همان بره قراض آلوب بورتی
و طرقلریکی کسوب طوغانی طرغدیغنه پشیمان ایدر
و بوندندر که چققی الله کیرمش طرغانه دوندردیلر دیرلر
(لحیره)

بو مثل مشهور در نادان بتاز جوهری

جوهری صراف وزر کرفهم ایدر قدر زری

وقهستانی نام کابده کلور که برطالبکه طلب علم زماننده

تقوی اوزرینه اولمسه بلکه زمانه نک خلیع العذارلی کبی

استدیکي مرعاده اولمسه الله تعالی اوج نسنه نک بریله

مبتلی ایدر بری بودر که جوان عمرنه طویمز وایام جوانینده

دنیسادن کوز بوموب آخرته طوغری آچیلور کبدر

اولمدن بو چن دهرده بر دم کلچین

چنبر چرخ قیلور قامت بالاسن چین

کسر ایدر دست فک کاسه جسمین بافر

کرا طافتد باقلسه اوله چون صنعت چین

وبری دخی اهل قریه ایله ابتلادر که ایکی ضد بری بریله

امتزاج اینتدیکی کبی شهری و قروی دخی بریره کلز والا

شهری بحکم الجوار اهل قریه نک خشونت طبع و غلظت

اختلاف بن آدم الور و آخر گلستان حالی خارستان اولور
دستگیر حق اولور سه قریه دن ال ابغی
چبق او حیوانات ایچین آدمه دون بایغی

سلنور سکرده تره یاغی ایله کرک و پده
آتش غمده اریدرسن بنه آخر یاغی
او چنجیسی سلطان ایله صحبتدر حتی دیمش لردر که بوبتلا
اول کشیلردن بتردر نتکیم مشهوردر که شیخ عطار کلامنده
کلور (قرب سلطان آتش سوزان بود) و دیمش لردر که
(لا وفاء للملوك) یعنی ارباب دولت و سلطنتک وفاسی بوقدر
و بودنیسا برکون عطارک و برکون بیطارک اولدیغی کی ایام
انسان دخی برکون له و برکون علیه او اور فیومانساء و یومانسر
خصوصا که مخاطره لی صحبتلره دخول ایتمه تک فائده سی
ضررینه دکر پس نان خشکله قناعت اولی و لذائذ مترقیه دن
اعراض اقوادر بو فقیرک شیخی سید الاقطاب الشیخ عثمان
الفضلی الالهی صاحب التصانف الرائقه والتوالیف الفائقه
قدس الله سره بطریق الکشف الصحیح علم اکسیره مالک
حتی بر جمعه کون استانبولده سلطان سلیم جامعی کورسبستنده
بش اون بیک آدم ایچنده تصریح ایدوب الله تعالی بکا بر علم
و یرمشدر که مراد اینسم عثمانلینک آنلری نعلرن کومش لردم
ولکن انلر انسانه قیارلر دیدی اول وقتنده ایسه خزانده زیاده
مضایقه و ارایدی واسنیلا کفار دن حال دیگر کون و سالیانه
و مصادراتدن رعایا غایتده زبون ایدی صکره رجال دولته عکس
ایدوب بو معنای شیخدن تفحص ایلد کارنده بنم مرادم قناعت

کیما سیدر د بود دفع ایتدی و شیخک علم اکسیره تحریر ایتدی کی
کتابی مشهوردر و لکن بو علم غریب انکله بیله آخرته کتیدی
زیرا او آخر عمرنده بعض اهل هوی ایمانسزلر لندن استانبولده
قرار ایدمه میوب دیار غربتده یعنی قبرسده ماغوسه نام قلمده
آخرته اثنه سال ایلدی و کیمسه به تعلیم ایتک و یسر اولدی
بوفساد بن دخی سیاح اولوب شیخیم کی
شام و شرقی چون فلک دور ایلدم پنجاه سال

بندن الدی ترکی ابراهیم ادهم معنیده
کرچه چوقدر اهل تجرید ایچره انواع خصال
اسکداری دار قیلدم کندیجه آخر دمی
دملرم فرقتده یکدی بلزم هر کن وصال

یا الهی قلزم حیرتده غرقایم یسر
زورق و جان و دلم آخر کار و صله صال
شیخ اممعیل حتی به نه امر ایتدک ایسه

دیمدی بیرم نیه فرمانه ایتدی امثال
و کیمبادن مراد فی الحقیقه نفس اماره تک نجاس کی
اولان اخلاق ذمیه سن تبدیل و روح روانک ذهب مثال
اولان اوصاف حمیده سنه تحویلدر زیر جوهر ذات
استحاله ایتزسه دخی صیغ انوارله کشف لطافت
و کیفیات قائمه ملکات باقیه به دوز و عالم وجود حقیقیدن
ستر وجود مجازی ایچون بعض خواص اینز چونکه کفر
طاغوت نهایت بولور ایمان دخی کامل اولور

كل ايمدى كل او كبرى دقتيله طوته كور الله
 اودر زيرا اودر جبل متبني دين و ايمانك
 اكر يا فرسك اوصاف مسي اولما زرز ابريز
 مسمي بر در اما مختلف در حكيم اسمائك
 تعين پرده سن چشم بصيرتدن ازاله قيل
 دكل بر ذوالبصر له اسمي ورسمي چونكه اعمالك
 كيمي نهد و كيمي جدول جگر استانه زيرا
 كه چاه قطره سي طاشقون كل و بدر فيض عمائك
 سكا رمز ايندي حتى حكيميله علم اكسيري
 يوري ماء الهى ايج كله تاجانه درمائك
 اشته بو تحفة خليليه اسكدارده ايام معدوده ياز ياوب تمام
 اولدى و شرايع و حقايقدن درونى صدف وار مرواريد ايله
 طولدى و قلم مسح اولنوب قلمدانه قوندى و اطراف دهان
 دوات مداد سياهدن بوندى نتكيم ديمشله در غايه كل تحرك
 سكون و نهايه كل متكون ان لا يكون و تعالى بيك يوزا و توز
 اوچنچي شهر محرمك در دنجي يوم ثلثائك عصر نده واقع اولدى
 (المحرره)

باللهي آخره ايرشدي دم
 خا كه صالدم نو و جودم ذره سن
 رحنكله سن بكا همراه اول
 كر كا هم سد اولور سه بوله
 حتى قان اغلر كوزندن آه آه
 ايلدم يمش بره وضع قدم
 نيابم شمعنكر و يللم نيدم
 شول زمانكم قبره عزم راه ايلدم
 يلزم حيرت ايله قنده كيدم
 جاتي يا قشدر در نارندم

والحمد لله تعالى على نعمائه الوافره والشكر له على آلاءه
 المتواتره والصلاة والسلام على سيد
 الكائنات وآله وصحبه خير
 البريات
 قد تم طبع هذه الرسالة المسماة بالخليليه المنسوبة الى قدوة
 المرشدين وعمدة العارفين المشتهر باسمعيل حتى امدده الله
 تعالى بلطفه الجلى والخفى بدار الطباعة الفامره بنظارة
 العبد الفقير الى الرب الذى آلاؤه عمت محمد اسعد صفوت
 وصادف ختام طبعه او اسط شهر ربيع الآخر
 لسنة ست وخسين ومائتين
 والف

١٦
الحمد لله الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله
والحمد لله رب العالمين

الحمد لله الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله
والحمد لله رب العالمين
الحمد لله الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله
والحمد لله رب العالمين
الحمد لله الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله
والحمد لله رب العالمين

